

Beantwoording van vragen voorafgaand aan de commissievergadering van de commissie MenM n.a.v. het Statu

	partij	Inleiding / toelichting
1	PVV	<p>U stelt dat de 3 biedingen van de drie regio's naar vermogen bijdragen aan het gestelde doel. Hoe rijmt dit met de onderstaande statistische gegevens: Het bod van U16 bedraagt 5,1 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 Twh. Het oppervlak van de U16 gemeenten is 2,8 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de U16 gemeenten is 5,4 % van het totaal aantal inwoners. Het bod van Regio Amersfoort bedraagt 1,4 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 Twh. Het oppervlak van de regio Amersfoort gemeenten is 0,73 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de regio Amersfoort gemeenten is 1,7 % van het totaal aantal inwoners. Het bod van Regio Food Valley bedraagt 2,1 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 Twh. Het oppervlak van de regio Food Valley gemeenten is 1,6 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de regio Food Valley gemeenten is 2,0 % van het totaal aantal inwoners.</p>
2	PVV	<p>U stelt dat de 3 biedingen van de drie regio's naar vermogen bijdragen aan het gestelde doel. Hoe rijmt dit met de onderstaande statistische gegevens: Het bod van U16 bedraagt 5,1 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 Twh. Het oppervlak van de U16 gemeenten is 2,8 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de U16 gemeenten is 5,4 % van het totaal aantal inwoners. Het bod van Regio Amersfoort bedraagt 1,4 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 Twh. Het oppervlak van de regio Amersfoort gemeenten is 0,73 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de regio Amersfoort gemeenten is 1,7 % van het totaal aantal inwoners. Het bod van Regio Food Valley bedraagt 2,1 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 Twh. Het oppervlak van de regio Food Valley gemeenten is 1,6 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de regio Food Valley gemeenten is 2,0 % van het totaal aantal inwoners.</p>

- 3 PVV U stelt dat de 3 biedingen van de drie regio's naar vermogen bijdragen aan het gestelde doel. Hoe rijmt dit met de onderstaande statistische gegevens: Het bod van U16 bedraagt 5,1 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 TWh. Het oppervlak van de U16 gemeenten is 2,8 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de U16 gemeenten is 5,4 % van het totaal aantal inwoners. Het bod van Regio Amersfoort bedraagt 1,4 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 TWh. Het oppervlak van de regio Amersfoort gemeenten is 0,73 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de regio Amersfoort gemeenten is 1,7 % van het totaal aantal inwoners. Het bod van Regio Food Valley bedraagt 2,1 % van het totaal in Nederland gestelde doel van 35 TWh. Het oppervlak van de regio Food Valley gemeenten is 1,6 % van het totale oppervlak van Nederland en het inwonertal van de regio Food Valley gemeenten is 2,0 % van het totaal aantal inwoners.
- 1 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.
- 2 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.

- 3 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.
- 4 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.
- 5 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.

6 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.

7 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.

- 8 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.
- 9 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.
- 10 CU De fractie van de ChristenUnie heeft de concept biedingen vanuit de RES-regio's Amersfoort, U16 en Foodvalley met belangstelling gelezen. Wij zijn blij dat alle drie de regio's er in geslaagd zijn te komen tot een concept bod dat kwantitatief naar vermogen zal bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh duurzame opwek op land. Wij zien drie concepten die qua vorm en inhoud een sterke regionale kleur hebben. Het zijn dan ook drie concepten met elk hun eigen sterke en zwakke punten. De drie concept biedingen roepen bij ons nog veel vragen op in aanloop naar besluitvorming over de documenten in juni. U treft onze vragen hieronder aan gesorteerd op algemene vragen en vragen per regio.

11 CU Vragen over U16

12 CU Vragen over U16

13 CU Vragen over U16

14 CU Vragen over U16

15 CU Vragen over U16

16 CU Vragen over U16

17	CU	Vragen over U16
18	CU	Vragen over Regio Amersfoort
19	CU	Vragen over Regio Amersfoort
20	CU	Vragen over Regio Amersfoort
21	CU	Vragen over Regio Amersfoort

22 CU Vragen over Regio Amersfoort

23 CU Vragen over Regio Amersfoort

24 CU Vragen over Regio Food Valley

25 CU Vragen over Regio Food Valley

26 CU Vragen over Regio Food Valley

27 CU Vragen over Regio Food Valley

28 CU Vragen over Regio Food Valley

29 CU Vragen over Regio Food Valley

De huidige coronacrisis maakt dat we in uitzonderlijke tijden leven. Door klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis wordt de kans op een pandemie steeds groter. Daarom is GroenLinks blij dat de provincie Utrecht de klimaatcrisis niet vergeet, terwijl iedereen druk bezig is met de coronacrisis. Ook zijn we blij met de getoonde ambitie in de 3 concept-RESSEN die nu voorliggen. De logische volgende stap is om deze in te sturen naar het Nationaal Programma RES, zodat er genoeg tijd overblijft om goed na te denken over hoe we deze duurzame transitie, ook een eerlijke transitie maken. Met aandacht voor lokaal eigenaarschap, participatie, en ondersteuning van hen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen in deze transitie. Veel gemeenten hebben al een eigen routekaart en/of afwegingskader voor duurzame opwek gemaakt: als voorbeeld kunnen we kijken naar Houten, of De Ronde Venen, die in deze trajecten ruim aandacht hebben gehad voor participatie van burgers, en die nu dit nu ook integraal in konden brengen in de RESSEN. Ook Zeist heeft bijvoorbeeld al gemeentelijk afspraken en kaders gemaakt. GroenLinks is blij om te lezen dat de provincie waar nodig gemeenten zal ondersteunen bij het opzetten van participatie. Uitwisselen van ervaringen uit succesvolle gemeenten is bij uitstek een rol die de provincie kan oppakken. GroenLinks vroeg hier ook al naar tijdens de infosessie, maar aangezien de kracht vaak zit in herhaling; kan het college toezeggen nadrukkelijk bij gemeenten aandacht te blijven vragen voor mensen met een kleine beurs? Ook in deelname aan lokale energiecoöperaties; bijvoorbeeld goedkopere of gratis deelname voor mensen die weinig te besteden hebben, en dat die mensen ook actief opgezocht worden. De transitie kan alleen slagen, als het een sociale transitie is. GroenLinks ziet dit momenteel nog niet terug in de concept-boden. We hopen dat de gedeputeerde hier dan ook bij zijn collega-bestuurders op blijft aandringen, en vragen de gedeputeerde om ervoor te zorgen dat hier aandacht voor is bij de definitieve RESSEN in 2021. Daarnaast heeft GroenLinks bij dit Statenvoorstel nog de volgende vragen voor het college:

De huidige coronacrisis maakt dat we in uitzonderlijke tijden leven. Door klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis wordt de kans op een pandemie steeds groter. Daarom is GroenLinks blij dat de provincie Utrecht de klimaatcrisis niet vergeet, terwijl iedereen druk bezig is met de coronacrisis. Ook zijn we blij met de getoonde ambitie in de 3 concept-RESSEN die nu voorliggen. De logische volgende stap is om deze in te sturen naar het Nationaal Programma RES, zodat er genoeg tijd overblijft om goed na te denken over hoe we deze duurzame transitie, ook een eerlijke transitie maken. Met aandacht voor lokaal eigenaarschap, participatie, en ondersteuning van hen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen in deze transitie. Veel gemeenten hebben al een eigen routekaart en/of afwegingskader voor duurzame opwek gemaakt: als voorbeeld kunnen we kijken naar Houten, of De Ronde Venen, die in deze trajecten ruim aandacht hebben gehad voor participatie van burgers, en die nu dit nu ook integraal in konden brengen in de RESSEN. Ook Zeist heeft bijvoorbeeld al gemeentelijk afspraken en kaders gemaakt. GroenLinks is blij om te lezen dat de provincie waar nodig gemeenten zal ondersteunen bij het opzetten van participatie. Uitwisselen van ervaringen uit succesvolle gemeenten is bij uitstek een rol die de provincie kan oppakken. GroenLinks vroeg hier ook al naar tijdens de infosessie, maar aangezien de kracht vaak zit in herhaling; kan het college toezeggen nadrukkelijk bij gemeenten aandacht te blijven vragen voor mensen met een kleine beurs? Ook in deelname aan lokale energiecoöperaties; bijvoorbeeld goedkopere of gratis deelname voor mensen die weinig te besteden hebben, en dat die mensen ook actief opgezocht worden. De transitie kan alleen slagen, als het een sociale transitie is. GroenLinks ziet dit momenteel nog niet terug in de concept-boden. We hopen dat de gedeputeerde hier dan ook bij zijn collega-bestuurders op blijft aandringen, en vragen de gedeputeerde om ervoor te zorgen dat hier aandacht voor is bij de definitieve RESSEN in 2021. Daarnaast heeft GroenLinks bij dit Statenvoorstel nog de volgende vragen voor het college:

De huidige coronacrisis maakt dat we in uitzonderlijke tijden leven. Door klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis wordt de kans op een pandemie steeds groter. Daarom is GroenLinks blij dat de provincie Utrecht de klimaatcrisis niet vergeet, terwijl iedereen druk bezig is met de coronacrisis. Ook zijn we blij met de getoonde ambitie in de 3 concept-RESSEN die nu voorliggen. De logische volgende stap is om deze in te sturen naar het Nationaal Programma RES, zodat er genoeg tijd overblijft om goed na te denken over hoe we deze duurzame transitie, ook een eerlijke transitie maken. Met aandacht voor lokaal eigenaarschap, participatie, en ondersteuning van hen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen in deze transitie. Veel gemeenten hebben al een eigen routekaart en/of afwegingskader voor duurzame opwek gemaakt: als voorbeeld kunnen we kijken naar Houten, of De Ronde Venen, die in deze trajecten ruim aandacht hebben gehad voor participatie van burgers, en die nu dit nu ook integraal in konden brengen in de RESSEN. Ook Zeist heeft bijvoorbeeld al gemeentelijk afspraken en kaders gemaakt. GroenLinks is blij om te lezen dat de provincie waar nodig gemeenten zal ondersteunen bij het opzetten van participatie. Uitwisselen van ervaringen uit succesvolle gemeenten is bij uitstek een rol die de provincie kan oppakken. GroenLinks vroeg hier ook al naar tijdens de infosessie, maar aangezien de kracht vaak zit in herhaling; kan het college toezeggen nadrukkelijk bij gemeenten aandacht te blijven vragen voor mensen met een kleine beurs? Ook in deelname aan lokale energiecoöperaties; bijvoorbeeld goedkopere of gratis deelname voor mensen die weinig te besteden hebben, en dat die mensen ook actief opgezocht worden. De transitie kan alleen slagen, als het een sociale transitie is. GroenLinks ziet dit momenteel nog niet terug in de concept-boden. We hopen dat de gedeputeerde hier dan ook bij zijn collega-bestuurders op blijft aandringen, en vragen de gedeputeerde om ervoor te zorgen dat hier aandacht voor is bij de definitieve RESSEN in 2021. Daarnaast heeft GroenLinks bij dit Statenvoorstel nog de volgende vragen voor het college:

De huidige coronacrisis maakt dat we in uitzonderlijke tijden leven. Door klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis wordt de kans op een pandemie steeds groter. Daarom is GroenLinks blij dat de provincie Utrecht de klimaatcrisis niet vergeet, terwijl iedereen druk bezig is met de coronacrisis. Ook zijn we blij met de getoonde ambitie in de 3 concept-RESSEN die nu voorliggen. De logische volgende stap is om deze in te sturen naar het Nationaal Programma RES, zodat er genoeg tijd overblijft om goed na te denken over hoe we deze duurzame transitie, ook een eerlijke transitie maken. Met aandacht voor lokaal eigenaarschap, participatie, en ondersteuning van hen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen in deze transitie. Veel gemeenten hebben al een eigen routekaart en/of afwegingskader voor duurzame opwek gemaakt: als voorbeeld kunnen we kijken naar Houten, of De Ronde Venen, die in deze trajecten ruim aandacht hebben gehad voor participatie van burgers, en die nu dit nu ook integraal in konden brengen in de RESSEN. Ook Zeist heeft bijvoorbeeld al gemeentelijk afspraken en kaders gemaakt. GroenLinks is blij om te lezen dat de provincie waar nodig gemeenten zal ondersteunen bij het opzetten van participatie. Uitwisselen van ervaringen uit succesvolle gemeenten is bij uitstek een rol die de provincie kan oppakken. GroenLinks vroeg hier ook al naar tijdens de infosessie, maar aangezien de kracht vaak zit in herhaling; kan het college toezeggen nadrukkelijk bij gemeenten aandacht te blijven vragen voor mensen met een kleine beurs? Ook in deelname aan lokale energiecoöperaties; bijvoorbeeld goedkopere of gratis deelname voor mensen die weinig te besteden hebben, en dat die mensen ook actief opgezocht worden. De transitie kan alleen slagen, als het een sociale transitie is. GroenLinks ziet dit momenteel nog niet terug in de concept-boden. We hopen dat de gedeputeerde hier dan ook bij zijn collega-bestuurders op blijft aandringen, en vragen de gedeputeerde om ervoor te zorgen dat hier aandacht voor is bij de definitieve RESSEN in 2021. Daarnaast heeft GroenLinks bij dit Statenvoorstel nog de volgende vragen voor het college:

De huidige coronacrisis maakt dat we in uitzonderlijke tijden leven. Door klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis wordt de kans op een pandemie steeds groter. Daarom is GroenLinks blij dat de provincie Utrecht de klimaatcrisis niet vergeet, terwijl iedereen druk bezig is met de coronacrisis. Ook zijn we blij met de getoonde ambitie in de 3 concept-RESSEN die nu voorliggen. De logische volgende stap is om deze in te sturen naar het Nationaal Programma RES, zodat er genoeg tijd overblijft om goed na te denken over hoe we deze duurzame transitie, ook een eerlijke transitie maken. Met aandacht voor lokaal eigenaarschap, participatie, en ondersteuning van hen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen in deze transitie. Veel gemeenten hebben al een eigen routekaart en/of afwegingskader voor duurzame opwek gemaakt: als voorbeeld kunnen we kijken naar Houten, of De Ronde Venen, die in deze trajecten ruim aandacht hebben gehad voor participatie van burgers, en die nu dit nu ook integraal in konden brengen in de RESSEN. Ook Zeist heeft bijvoorbeeld al gemeentelijk afspraken en kaders gemaakt. GroenLinks is blij om te lezen dat de provincie waar nodig gemeenten zal ondersteunen bij het opzetten van participatie. Uitwisselen van ervaringen uit succesvolle gemeenten is bij uitstek een rol die de provincie kan oppakken. GroenLinks vroeg hier ook al naar tijdens de infosessie, maar aangezien de kracht vaak zit in herhaling; kan het college toezeggen nadrukkelijk bij gemeenten aandacht te blijven vragen voor mensen met een kleine beurs? Ook in deelname aan lokale energiecoöperaties; bijvoorbeeld goedkopere of gratis deelname voor mensen die weinig te besteden hebben, en dat die mensen ook actief opgezocht worden. De transitie kan alleen slagen, als het een sociale transitie is. GroenLinks ziet dit momenteel nog niet terug in de concept-boden. We hopen dat de gedeputeerde hier dan ook bij zijn collega-bestuurders op blijft aandringen, en vragen de gedeputeerde om ervoor te zorgen dat hier aandacht voor is bij de definitieve RESSEN in 2021. Daarnaast heeft GroenLinks bij dit Statenvoorstel nog de volgende vragen voor het college:

De huidige coronacrisis maakt dat we in uitzonderlijke tijden leven. Door klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis wordt de kans op een pandemie steeds groter. Daarom is GroenLinks blij dat de provincie Utrecht de klimaatcrisis niet vergeet, terwijl iedereen druk bezig is met de coronacrisis. Ook zijn we blij met de getoonde ambitie in de 3 concept-RESSEN die nu voorliggen. De logische volgende stap is om deze in te sturen naar het Nationaal Programma RES, zodat er genoeg tijd overblijft om goed na te denken over hoe we deze duurzame transitie, ook een eerlijke transitie maken. Met aandacht voor lokaal eigenaarschap, participatie, en ondersteuning van hen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen in deze transitie. Veel gemeenten hebben al een eigen routekaart en/of afwegingskader voor duurzame opwek gemaakt: als voorbeeld kunnen we kijken naar Houten, of De Ronde Venen, die in deze trajecten ruim aandacht hebben gehad voor participatie van burgers, en die nu dit nu ook integraal in konden brengen in de RESSEN. Ook Zeist heeft bijvoorbeeld al gemeentelijk afspraken en kaders gemaakt. GroenLinks is blij om te lezen dat de provincie waar nodig gemeenten zal ondersteunen bij het opzetten van participatie. Uitwisselen van ervaringen uit succesvolle gemeenten is bij uitstek een rol die de provincie kan oppakken. GroenLinks vroeg hier ook al naar tijdens de infosessie, maar aangezien de kracht vaak zit in herhaling; kan het college toezeggen nadrukkelijk bij gemeenten aandacht te blijven vragen voor mensen met een kleine beurs? Ook in deelname aan lokale energiecoöperaties; bijvoorbeeld goedkopere of gratis deelname voor mensen die weinig te besteden hebben, en dat die mensen ook actief opgezocht worden. De transitie kan alleen slagen, als het een sociale transitie is. GroenLinks ziet dit momenteel nog niet terug in de concept-boden. We hopen dat de gedeputeerde hier dan ook bij zijn collega-bestuurders op blijft aandringen, en vragen de gedeputeerde om ervoor te zorgen dat hier aandacht voor is bij de definitieve RESSEN in 2021. Daarnaast heeft GroenLinks bij dit Statenvoorstel nog de volgende vragen voor het college:

De huidige coronacrisis maakt dat we in uitzonderlijke tijden leven. Door klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis wordt de kans op een pandemie steeds groter. Daarom is GroenLinks blij dat de provincie Utrecht de klimaatcrisis niet vergeet, terwijl iedereen druk bezig is met de coronacrisis. Ook zijn we blij met de getoonde ambitie in de 3 concept-RESSEN die nu voorliggen. De logische volgende stap is om deze in te sturen naar het Nationaal Programma RES, zodat er genoeg tijd overblijft om goed na te denken over hoe we deze duurzame transitie, ook een eerlijke transitie maken. Met aandacht voor lokaal eigenaarschap, participatie, en ondersteuning van hen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen in deze transitie. Veel gemeenten hebben al een eigen routekaart en/of afwegingskader voor duurzame opwek gemaakt: als voorbeeld kunnen we kijken naar Houten, of De Ronde Venen, die in deze trajecten ruim aandacht hebben gehad voor participatie van burgers, en die nu dit nu ook integraal in konden brengen in de RESSEN. Ook Zeist heeft bijvoorbeeld al gemeentelijk afspraken en kaders gemaakt. GroenLinks is blij om te lezen dat de provincie waar nodig gemeenten zal ondersteunen bij het opzetten van participatie. Uitwisselen van ervaringen uit succesvolle gemeenten is bij uitstek een rol die de provincie kan oppakken. GroenLinks vroeg hier ook al naar tijdens de infosessie, maar aangezien de kracht vaak zit in herhaling; kan het college toezeggen nadrukkelijk bij gemeenten aandacht te blijven vragen voor mensen met een kleine beurs? Ook in deelname aan lokale energiecoöperaties; bijvoorbeeld goedkopere of gratis deelname voor mensen die weinig te besteden hebben, en dat die mensen ook actief opgezocht worden. De transitie kan alleen slagen, als het een sociale transitie is. GroenLinks ziet dit momenteel nog niet terug in de concept-boden. We hopen dat de gedeputeerde hier dan ook bij zijn collega-bestuurders op blijft aandringen, en vragen de gedeputeerde om ervoor te zorgen dat hier aandacht voor is bij de definitieve RESSEN in 2021. Daarnaast heeft GroenLinks bij dit Statenvoorstel nog de volgende vragen voor het college:

De huidige coronacrisis maakt dat we in uitzonderlijke tijden leven. Door klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis wordt de kans op een pandemie steeds groter. Daarom is GroenLinks blij dat de provincie Utrecht de klimaatcrisis niet vergeet, terwijl iedereen druk bezig is met de coronacrisis. Ook zijn we blij met de getoonde ambitie in de 3 concept-RESSEN die nu voorliggen. De logische volgende stap is om deze in te sturen naar het Nationaal Programma RES, zodat er genoeg tijd overblijft om goed na te denken over hoe we deze duurzame transitie, ook een eerlijke transitie maken. Met aandacht voor lokaal eigenaarschap, participatie, en ondersteuning van hen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen in deze transitie. Veel gemeenten hebben al een eigen routekaart en/of afwegingskader voor duurzame opwek gemaakt: als voorbeeld kunnen we kijken naar Houten, of De Ronde Venen, die in deze trajecten ruim aandacht hebben gehad voor participatie van burgers, en die nu dit nu ook integraal in konden brengen in de RESSEN. Ook Zeist heeft bijvoorbeeld al gemeentelijk afspraken en kaders gemaakt. GroenLinks is blij om te lezen dat de provincie waar nodig gemeenten zal ondersteunen bij het opzetten van participatie. Uitwisselen van ervaringen uit succesvolle gemeenten is bij uitstek een rol die de provincie kan oppakken. GroenLinks vroeg hier ook al naar tijdens de infosessie, maar aangezien de kracht vaak zit in herhaling; kan het college toezeggen nadrukkelijk bij gemeenten aandacht te blijven vragen voor mensen met een kleine beurs? Ook in deelname aan lokale energiecoöperaties; bijvoorbeeld goedkopere of gratis deelname voor mensen die weinig te besteden hebben, en dat die mensen ook actief opgezocht worden. De transitie kan alleen slagen, als het een sociale transitie is. GroenLinks ziet dit momenteel nog niet terug in de concept-boden. We hopen dat de gedeputeerde hier dan ook bij zijn collega-bestuurders op blijft aandringen, en vragen de gedeputeerde om ervoor te zorgen dat hier aandacht voor is bij de definitieve RESSEN in 2021. Daarnaast heeft GroenLinks bij dit Statenvoorstel nog de volgende vragen voor het college:

1

D66

Voorzitter, D66 vindt het een mooie prestatie dat de RES'sen in onze provincie tot de eersten behoorden om hun conceptboden bestuurlijk klaar hebben liggen. Het tekent wat ons betreft de bestuurlijke wil om samen de energietransitie vorm te geven. In het statenvoorstel vraagt GS ons om een tweetal besluiten: **Besluit 1:** in te stemmen met het indienen van deze drie concept RES'sen. D66 staat positief tegenover het indienen van de conceptboden. Deze conceptboden zijn een eerste stap op weg naar verdere uitwerking en realisatie van een toekomst waarin we steeds meer gebruik zullen maken van hernieuwbare energie. D66 kijkt uit naar de analyse van de conceptboden door het PBL en naar de verdere uitwerking van het proces om tot een concreet definitief bod te komen in 2021. We willen voorafgaand aan de bespreking van dit voorstel in de staten nog wel graag in gesprek met GS over het onderzoek met het oog op monitoring van de energietransitie, waarmee we de conceptboden van de RES'sen in het licht van onze eigen ambities als Provincie kunnen plaatsen. **Besluit 2:** De benodigde inspanningen te leveren om de hoogte van de concept-boden in deze ontwerp- en concept RES'sen ruimtelijk mogelijk te maken. D66 is uiteraard bereid om activiteiten te ondersteunen die bijdragen aan realisatie van de RES'sen. Toch riep dit besluit bij ons nog een aantal vragen op:

2 Voorzitter, D66 vindt het een mooie prestatie dat de RES'sen in onze provincie tot de eersten behoorden om hun conceptboden bestuurlijk klaar hebben liggen. Het tekent wat ons betreft de bestuurlijke wil om samen de energietransitie vorm te geven. In het statenvoorstel vraagt GS ons om een tweetal besluiten: **Besluit 1:** in te stemmen met het indienen van deze drie concept RES'sen. D66 staat positief tegenover het indienen van de conceptboden. Deze conceptboden zijn een eerste stap op weg naar verdere uitwerking en realisatie van een toekomst waarin we steeds meer gebruik zullen maken van hernieuwbare energie. D66 kijkt uit naar de analyse van de conceptboden door het PBL en naar de verdere uitwerking van het proces om tot een concreet definitief bod te komen in 2021. We willen voorafgaand aan de bespreking van dit voorstel in de staten nog wel graag in gesprek met GS over het onderzoek met het oog op monitoring van de energietransitie, waarmee we de conceptboden van de RES'sen in het licht van onze eigen ambities als Provincie kunnen plaatsen. **Besluit 2:** De benodigde inspanningen te leveren om de hoogte van de concept-boden in deze ontwerp- en concept RES'sen ruimtelijk mogelijk te maken. D66 is uiteraard bereid om activiteiten te ondersteunen die bijdragen aan realisatie van de RES'sen. Toch riep dit besluit bij ons nog een aantal vragen op:

3 Ter illustratie (...) een casus die we vanuit De Bilt ontvingen. Deze gemeente kijkt voor energieopwek naar het gebied ten westen van de A27, dat nu deel uitmaakt van een ganzenrustgebied en waar een aantal landbouwbedrijven zijn gevestigd. D66 zou graag een nader perspectief/ handelingskader van GS ontvangen om te begrijpen hoe de kwaliteiten (ganzenrustgebied, schone energie, landbouw) naast elkaar gewogen kunnen worden.

4 Voorzitter, D66 vindt het een mooie prestatie dat de RES'sen in onze provincie tot de eersten behoorden om hun conceptboden bestuurlijk klaar hebben liggen. Het tekent wat ons betreft de bestuurlijke wil om samen de energietransitie vorm te geven. In het statenvoorstel vraagt GS ons om een tweetal besluiten: **Besluit 1:** in te stemmen met het indienen van deze drie concept RES'sen. D66 staat positief tegenover het indienen van de conceptboden. Deze conceptboden zijn een eerste stap op weg naar verdere uitwerking en realisatie van een toekomst waarin we steeds meer gebruik zullen maken van hernieuwbare energie. D66 kijkt uit naar de analyse van de conceptboden door het PBL en naar de verdere uitwerking van het proces om tot een concreet definitief bod te komen in 2021. We willen voorafgaand aan de bespreking van dit voorstel in de staten nog wel graag in gesprek met GS over het onderzoek met het oog op monitoring van de energietransitie, waarmee we de conceptboden van de RES'sen in het licht van onze eigen ambities als Provincie kunnen plaatsen. **Besluit 2:** De benodigde inspanningen te leveren om de hoogte van de concept-boden in deze ontwerp- en concept RES'sen ruimtelijk mogelijk te maken. D66 is uiteraard bereid om activiteiten te ondersteunen die bijdragen aan realisatie van de RES'sen. Toch riep dit besluit bij ons nog een aantal vragen op:

1 FvD Vragen over inleiding Statenvoorstel

2 FvD Vragen over inleiding Statenvoorstel

3	FvD	Vragen over inleiding Statenvoorstel
4	FvD	Vragen over inleiding Statenvoorstel
5	FvD	Vragen over inleiding Statenvoorstel
6	FvD	Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel
7	FvD	Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

8 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

9 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

10 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

11 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

12 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

13 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

14 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

15 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

16 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

17 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

18 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

19 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

20 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

21 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

22 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

23 FvD Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel

24	FvD	Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel
25	FvD	Vragen over essentie/ samenvatting Statenvoorstel
26	FvD	Vragen Statenvoorstel financiële consequenties
27	FvD	Vragen Statenvoorstel financiële consequenties
28	FvD	Vragen Statenvoorstel bestuurlijke dilemma's/politieke gevoeligheid

29

FvD

Vragen Statenvoorstel bestuurlijke dilemma's/politieke gevoeligheid

30

FvD

Vragen Statenvoorstel bestuurlijke dilemma's/politieke gevoeligheid

31 FvD Vragen Statenvoorstel bestuurlijke dilemma's/politieke gevoeligheid

32 FvD Vragen Statenvoorstel bestuurlijke dilemma's/politieke gevoeligheid

33 FvD Vragen Statenvoorstel bestuurlijke dilemma's/politieke gevoeligheid

34 FvD Vragen bij RES Food Valley

35 FvD Vragen bij RES Food Valley

36 FvD Vragen bij RES Food Valley

37 FvD Vragen bij RES Food Valley

38 FvD Vragen bij RES Food Valley

39 FvD Vragen bij RES U16

40 FvD Vragen bij RES U16

41 FvD Vragen bij RES U16

42 FvD Vragen bij RES U16

43 FvD Vragen bij RES U16

44 FvD Vragen bij RES U16

45 FvD Vragen bij RES U16

46 FvD Vragen bij RES U16

47 FvD Vragen bij RES U16

48 FvD Vragen bij RES U16

49 FvD Vragen bij RES U16

50 FvD Vragen bij RES U16

51	FvD	Vragen bij RES U16
52	FvD	Vragen bij RES U16
53	FvD	Vragen bij RES U16
54	FvD	Vragen bij RES U16
55	FvD	Vragen bij RES U16
56	FvD	Vragen bij RES U16
57	FvD	Vragen bij RES U16
58	FvD	Vragen bij RES U16
59	FvD	Vragen over de RES Amersfoort

60 FvD Vragen over de RES Amersfoort

61 FvD Vragen over de RES Amersfoort

62 FvD Vragen over de RES Amersfoort

63 FvD Vragen over de RES Amersfoort

64 FvD Vragen over de RES Amersfoort

65 FvD Vragen over de RES Amersfoort

66 FvD Vragen over de RES Amersfoort

67 FvD Vragen over de RES Amersfoort

68 FvD Vragen over de RES Amersfoort

69 FvD Vragen over de RES Amersfoort

70 FvD Vragen over de RES Amersfoort

71 FvD Vragen over de RES Amersfoort

72 FvD Vragen over de RES Amersfoort

73 FvD Vragen over de RES Amersfoort

74 FvD Overige vragen

75 FvD Overige vragen

76 FvD Overige vragen

77 FvD Overige vragen

78 FvD Overige vragen

79 FvD Overige vragen

80 FvD Overige vragen

81 FvD Overige vragen

82 FvD Overige vragen

83 FvD Overige vragen

84 FvD Overige vragen

85 FvD Overige vragen

86	FvD	Overige vragen
1	SP	<p>De Minister heeft besloten de inleverdatum van de RESsen uit te stellen. Ons voorstel zou zijn daar gebruik van te maken. Laten we deze periode gebruiken om de participatie vast in gang te zetten. Veel gemeenten experimenteren met streamen en digitaal bijeenkomsten organiseren om inwoners te betrekken bij deze plannen. We weten dat het een concept is en dat er nog van alles mogelijk is. Wij willen hiermee voorkomen dat onze inwoners het gevoel krijgen dat alles voor ze beslist is en dat hun mening er niet toe doet. Wij krijgen signalen uit verschillende gemeenten dat zij dit ook prettig zouden vinden. Daar participatie voor ons een uitermate belangrijk punt is, lijkt dit ons een uitgelezen kans. Naast de mogelijkheid voor participatie is het gebruikt maken van de ruimte die ontstaat door dit uitstel, is dat we met het bespreken van dit Statenvoorstel, we elkaar weer in de ogen kunnen kijken in de Statenzaal. Dit komt een goed en gedegen debat ten goede.</p>
1	VVD	Overige vragen
2	VVD	Overige vragen

VVD Overige vragen

3 VVD Overige vragen

4 VVD Overige vragen

5 VVD Het SV spreekt van een instemming waarmee de Provincie zich zal inspannen om de hoogte van de boden ruimtelijk mogelijk te maken. Dit is een zeer ruime formulering.

6 VVD Subvragen hierbij zijn (beslispunt 2 Statenvoorstel):

7 VVD Subvragen hierbij zijn (beslispunt 2 Statenvoorstel):

8 VVD Subvragen hierbij zijn (beslispunt 2 Statenvoorstel):

9 VVD Subvragen hierbij zijn (beslispunt 2 Statenvoorstel):

10 VVD Subvragen hierbij zijn (beslispunt 2 Statenvoorstel):

11 VVD Een belangrijke vraag voor de VVD op dit moment is in het verlengde hiervan:

Wanneer we in de ontwerp omgevingsvisie kijken dan is overal het bouwen van bronnen van hernieuwbare energie toelaatbaar, maar slechts op twee plaatsen grootschalige woningbouw.

Kunnen we meegenomen worden in de volgende fictieve casus om samen te doorleven hoe de uitwerking van de RES'en en het door GS gevraagde mandaat ingezet gaat worden: a) op locatie X is een aantal windmolens voorzien. Deze locatie is tevens een natuurpark met grote ecologische en recreatieve waarde b) op locatie Y is een zonneweide voorzien, deze locatie is tevens een belangrijke woonlocatie waar op korte termijn een besluit over genomen moet worden.

14 VVD Kunnen we meegenomen worden in de volgende fictieve casus om samen te doorleven hoe de uitwerking van de RES'en en het door GS gevraagde mandaat ingezet gaat worden: a) op locatie X is een aantal windmolens voorzien. Deze locatie is tevens een natuurpark met grote ecologische en recreatieve waarde b) op locatie Y is een zonneweide voorzien, deze locatie is tevens een belangrijke woonlocatie waar op korte termijn een besluit over genomen moet worden.

15 VVD Kunnen we meegenomen worden in de volgende fictieve casus om samen te doorleven hoe de uitwerking van de RES'en en het door GS gevraagde mandaat ingezet gaat worden: a) op locatie X is een aantal windmolens voorzien. Deze locatie is tevens een natuurpark met grote ecologische en recreatieve waarde b) op locatie Y is een zonneweide voorzien, deze locatie is tevens een belangrijke woonlocatie waar op korte termijn een besluit over genomen moet worden.

16 VVD Participatie

17 VVD Participatie inhoudelijk

18 VVD Rol provincie bij participatie

19 VVD Rol provincie bij participatie

20 VVD Rol provincie bij participatie

21 VVD Participatie als in meedoen door burgers

22 VVD Participatie als in meedoen door burgers

23 VVD Participatie als in meedoen door burgers

24 VVD Dit is natuurlijk een klemmende vraag omdat uit de stukken duidelijk wordt dat er vanuit de Provincie/Het Rijk (de belastingbetaler) grote bedragen naar de infra rondom de opgewekte energie gaan.

- 25 VVD
- 26 VVD Het moge duidelijk zijn dat de VVD zeer bezorgd is over het vereiste en toegezegde draagvlak onder de bevolking inzake deze energietransitie en dan met name bij de bouw van de hernieuwbare bronnen.
- 27 VVD Lange termijn. Wat naar onze mening nog bijzonder onduidelijk is, is de lange termijn strategie van de concept RES'en.
- 28 VVD Lange termijn. Wat naar onze mening nog bijzonder onduidelijk is, is de lange termijn strategie van de concept RES'en.
- 29 VVD Lange termijn. Wat naar onze mening nog bijzonder onduidelijk is, is de lange termijn strategie van de concept RES'en.

- 30 VVD Meerdere bronnen in de mix. Zoals al eerder gevraagd blijft voor de VVD een bron van zorg de toekomstige mix van energiebronnen. De koers van dit moment kunnen we begrijpen en (mits draagvlak en betaalbaarheid helder worden) ondersteunen voor de korte termijn maar niet voor de lange termijn, daarover ontbreekt een heldere en reële visie vinden wij. In de kanttekening van het statenvoorstel wordt gesproken over een eventueel niet genoemde energiebron in de RES die wel past in de Omgevingsvisie en ander beleid. Hier 'mag een positieve houding van de provincie verwacht worden'. Wij lezen een bepaalde terughoudendheid in die zin. Graag ziet de VVD een actieve positieve grondhouding voor nieuwe technieken en technologie ten aanzien van energieopwekking.
- 31 VVD Meerdere bronnen in de mix. Zoals al eerder gevraagd blijft voor de VVD een bron van zorg de toekomstige mix van energiebronnen. De koers van dit moment kunnen we begrijpen en (mits draagvlak en betaalbaarheid helder worden) ondersteunen voor de korte termijn maar niet voor de lange termijn, daarover ontbreekt een heldere en reële visie vinden wij. In de kanttekening van het statenvoorstel wordt gesproken over een eventueel niet genoemde energiebron in de RES die wel past in de Omgevingsvisie en ander beleid. Hier 'mag een positieve houding van de provincie verwacht worden'. Wij lezen een bepaalde terughoudendheid in die zin. Graag ziet de VVD een actieve positieve grondhouding voor nieuwe technieken en technologie ten aanzien van energieopwekking.
- 31 VVD De VVD vindt dat hiermee het onderwerp niet serieus wordt benaderd. Utrecht is onderdeel van NL en op grotere schaal is niet aantoonbaar dat wind- en zonne-energie voldoende energie kunnen gaan opleveren zonder ruimtelijke verrommeling van het land.

- 32 VVD De VVD vindt dat hiermee het onderwerp niet serieus wordt benaderd. Utrecht is onderdeel van NL en op grotere schaal is niet aantoonbaar dat wind- en zonne-energie voldoende energie kunnen gaan opleveren zonder ruimtelijke verrommeling van het land.
- 33 VVD Graag vraagt de VVD nog aandacht voor de planning van dit Staten Voorstel: landelijk is er uitstel verleend om de democratische legitimatie van de RES'en zeker te stellen (expertmeetings zijn allemaal uitgesteld, er is geen debat te voeren digitaal over dit onderwerp, de omgevingsvisie is uitgesteld en moet in samenhang bekeken worden, nog niet alle gemeentes hebben ingestemd, er is nog geen participatie geweest).

VVD

Ik beseft me dat dit zeer veel vragen zijn, maar het is een ingewikkeld onderwerp en het proces is iets waar we al vaker op hebben gehamerd dat het helderder kan met meer oog voor de Statenleden.

SGP

We hebben het in de Staten al vaak over de energiestrategie gehad waarvoor gekozen is in het spoor van de Klimaatwet, het Klimaatakkoord en de RES. We hoeven die fundamentele discussie niet te herhalen. De discussie die wat ons betreft nu wel gevoerd moet worden is of we het kunnen maken om als Provinciale Staten in te stemmen met inzending van de concept-RES, terwijl landelijk is besloten tot uitstel van de deadline om inspraak van inwoners te kunnen organiseren. We hebben uit bijvoorbeeld Rhenen al een mooi voorbeeld gezien van het ophalen van geluiden onder de bevolking. We willen ook andere gemeenten de tijd gunnen om hun inwoners te raadplegen en vinden het daarom ongepast om dit Statenvoorstel nu al in stemming te brengen. We zouden er voor willen pleiten pas in het najaar over dit voorstel te stemmen.

aanvraag voorstel concept- en ontwerp Regionale Energiestrategieën regio Amersfoort, regio Food Valley en regio U16.

vraag

Bent u het met de PVV mee eens dat U16 naar verhouding meer bijdraagt dan de twee andere regio's?

beantwoording

De biedingen zijn een uitkomst van een intensief traject binnen de regio's met diverse belanghebbenden en experts. Daarbij is vooral gekeken naar de draagkracht van de regio. Daarbij is de verhouding tot andere regio's niet meegenomen in de afweging tot het hoogte van het bod.

In het bod van Regio Amersfoort is vermeld dat er eventueel naar andere gebieden moet worden gezocht. Als dit daadwerkelijk het geval is, blijft het bod van regio Amersfoort dan in stand?

Onze inschatting is dat het concept-bod reëel is en haalbaar voor 2030, ook als er naar andere gebieden moet worden gezocht. Er zijn namelijk meer kansrijke gebieden geïdentificeerd, dan zijn opgenomen in het concept bod. Zie tevens paragraaf 3.5 van de concept RES.

Hoe is de verdeling van het bod van regio Food Valley (0,75 TWh) over de Utrechtse en Gelderse gemeenten?

Het concept-bod geldt voor de hele regio. Wel is op basis van de concept RES een indicatieve onderverdeling te maken van rond de 0,2 TWh voor het Utrechtse deel en rond de 0,55 TWh voor het Gelderse deel.

Waarmee gaan wij exact akkoord bij positieve besluitvorming over deze drie concept biedingen? Is dat de hoogte van de biedingen, de verhoudingen tussen zon en wind in de biedingen, de al of niet aangewezen zoekgebieden, etc., etc.?

U stemt in met het gestand doen van de hoogte van de concept-biedingen. De verdeling tussen wind en zon kan in de uitwerking naar de RES 1.0 nog wijzigen. Ook kunnen in de verdere uitwerking zoekgebieden nog wijzigen of verder worden gespecificeerd.

Het concept bod van de regio Foodvalley beschrijft dat het, voor het optimaal benutten van een aansluiting op het elektriciteitsnet, verstandig is om zonne- en windenergie op één aansluiting te bundelen. Dat zien wij in geen van de drie concept biedingen als uitgangspunt voor de zoekgebieden terug. Waarom niet en komt daar nog aandacht voor in het traject naar RES 1.0?

Dat is een belangrijk punt om mee te nemen naar RES 1.0 De netbeheerders zitten o.a. aan tafel om de Strategien die ontwikkeld worden ook te toetsen aan haalbaarheid, efficiëntie en stabiliteit van het net.

Geen van de concept biedingen realiseert de ambities van de eigen regio (voor de regio Amersfoort gaan wij hier op basis van het bod en de cijfers uit de andere documenten van uit, omdat daar de getallen in paragraaf 1.1 ontbreken). Raken de ambities van de regio's daarmee uit zicht?

De ambities van de verschillende regio's en individuele gemeenten zijn veelal gericht op de CO2 uitstoot als geheel en voor zichtjaren na 2030. De biedingen voor hernieuwbare elektriciteitsopwekking in 2030 dragen er er aan bij deze doelen te realiseren maar beslaan niet alle daarvoor benodigde onderdelen van de energietransitie. In het onderzoek naar de doelen en monitoring wordt de bijdragen van de biedingen aan het doelbereik nader onderzocht.

Is het mogelijk om de zoekgebieden binnen de provincie Utrecht op één kaart te presenteren?

Voor de RES 1.0 zullen we de zoekgebieden in de online provinciale atlas 'webkaart' opnemen en beschikbaar stellen. In webkaart kunnen de zoekgebieden worden vergeleken met andere geoinformatie.

Alle drie de regio's stellen randvoorwaarden aan het Rijk. Dat is bij elkaar een flinke waslijst die zeker niet altijd overlapt. Op welke wijze en op welke onderwerpen gaat onze provincie daarmee aan de slag richting het Rijk?

De provincie maakt een integrale lobbykalender met alle onderwerpen met betrekking tot de energietransitie en zal daarbinnen prioriteren.

Alle drie de regio's hebben een verkenning gedaan voor de Regionale Structuur Warmte en wijzen op de wisselwerking met de transitievisie warmte die alle gemeenten moeten ontwikkelen. a) Hoe verloopt deze wisselwerking en zijn deze trajecten van elkaar afhankelijk? b) Wat is de volgordelijkheid? c) Hoe biedt de provincie concreet ondersteuning bij dit lastige vraagstuk?

De TVW bevindt zich op gemeentelijk niveau en geeft aan hoe de verschillende wijken binnen een gemeente zullen worden verduurzaamd. De RSW daarentegen is op regionaal niveau en geeft inzicht in vraag/aanbod van warmte per RES regio. Beide zijn dus verschillend van aard. De provincie ondersteunt de gemeenten met het opstellen van de TVW middels kennis, netwerken, faciliteren, kwaliteitscontrole etc. De provincie heeft ook zicht op bronnen die het gemeentelijk niveau overstijgen en het transport van warmte (of warmteuitwisseling) tussen gemeenten. Het ontwikkelen en opstellen van de TVW en RSW gaat de komende jaren gelijk op. Na de finale TVW eind 2021 wordt de finale RSW opgesteld (begin 2023).

Welke sterke punten vanuit de concepten van de ene regio neemt de gedeputeerde mee naar de andere regio's?

In de RES regio Foodvalley wordt de Mutual Gains Approach omarmd. Dit houdt vooral in dat belangen door stakeholders op tafel gelegd worden en ervan uitgegaan wordt dat de plannen niet een resultaat uit een compromis zijn maar verrijkt zijn door alle verschillende bijdragen. Het is een gezamenlijk proces, waarin we snel leren en snel kunnen handelen. De RES Regio Amersfoort heeft kansrijke locaties benoemd waardoor de stap naar heldere keuzes gezet kan worden. De RES U16 vindt het belangrijk dat vooral kwaliteit voorop staat in de ruimte. Dit is een belangrijk aandachtspunt op weg naar RES 1.0. Op initiatief van de gedeputeerde vindt er af en toe een afstemoverleg plaats met de bestuurlijk trekkers van de 3 Utrechtse regio's om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren.

Alle drie de regio spreken over inwonerparticipatie. a) Wat is het beeld van hoe deze inwonerparticipatie richting RES 1.0 in de 1,5 meter samenleving kan worden vormgegeven? b) Welke rol pakt de provincie Utrecht daarin?

De participatie richting RES 1.0 moet per regio worden vormgegeven in een participatiestrategie. Het betreft het betrekken van regionale en lokale organisaties en inwoners. Daarin zal ook aandacht moeten zijn voor de social distancing die naar verwachting nog geruime tijd in acht genomen moet worden. De provincie ondersteunt de RES regio's en gemeenten hierin, door actief goede voorbeelden te verzamelen en te delen.

Onder de financiële consequenties in het statenvoorstel wordt benoemd dat de provincie voor de regio Amersfoort een bijdrage zal leveren "in lijn met het provinciale belang". Hoe hoog is die bijdrage dan ongeveer?

Circa 25% van het bedrag dat overblijft van de totale proceskosten, na aftrek van de bijdrage van het Rijk.

In het klimaatakkoord is afgesproken dat medio 2021 het meerendeel van de RES'en is verwerkt in het omgevingsbeleid. Is dat een haalbare planning voor de drie RES-regio's in onze provincie? En specifiek voor de regio U16, waar nog geen zoekgebieden zijn aangewezen?

De POVI en POVO worden in 2021 vastgesteld. Hierin is ruimte opgenomen voor het opwekken van duurzame energie, waaraan de RES'en zich zullen moeten houden. Diverse gemeenten werken aan beleidskaders voor het opwekken van duurzame energie in hun gemeente, ook deze zouden in 2021 kunnen worden vastgesteld. Daarna kunnen gemeentelijke omgevingsplannen worden opgesteld en vergunningen worden verleend. In de regel gebeurt dat pas als er een project met een sluitende businesscase is. Het (aanpassen van het) omgevingsplan kan gecoördineerd plaatsvinden. Vergunningverlening dient volgens de afspraken in het klimaatakkoord uiterlijk in 2025 te geschieden.

De regio U16 komt met een kwantitatief bod van 1,8 TWh. Er is wel een denkrichting over hoe dat bod behaald zou kunnen worden, maar concrete zoekgebieden ontbreken. Hoe ziet dat proces richting RES 1.0 eruit en hoe worden belanghebbenden, inwoners en volksvertegenwoordigers daarbij betrokken?

Hier wordt momenteel door het RES-team aan gewerkt door het opstellen van het Plan van Aanpak naar RES 1.0. Om te komen tot zoeklocaties in de U16 wordt gebruik gemaakt van ondermeer inzicht in de lopende initiatieven van gemeenten, bestaande en in ontwikkeling zijnde gemeentelijke kaders voor zon en wind, netanalyses van Stedin en participatieprocessen.

Het conceptbod van de regio U16 heeft een flinke lijst aan randvoorwaarden, voornamelijk gericht aan de Rijksoverheid. Het concept bod stelt ook dat als het niet mogelijk blijkt om die randvoorwaarden in te vullen dat gevolgen zal hebben voor het kunnen realiseren van het concept bod. Kan de gedeputeerde een beeld geven van hoe groot die gevolgen kunnen zijn als enige of veel randvoorwaarden niet kunnen worden ingevuld?

Als de randvoorwaarden niet kunnen worden ingevuld en daardoor projecten op de beoogde locaties niet kunnen worden gerealiseerd, dan zal er naar alternatieven worden gezocht. Veel voorwaarden hebben betrekking op de realisatie van zon-op-dak. Het aandeel daarvan is tussen de 20% en 30% van het bod. Als aan die voorwaarden niet kan worden voldaan, dan kan dat consequenties hebben voor de haalbaarheid van een deel van het potentieel voor zon-op-dak. De mate waarin dit kan worden opgevangen en de eventuele consequenties daarvan op het bod zullen gezamenlijk in de regio moeten worden bepaald.

De eigen geformuleerde ambitie van Regio U16 is om in 2030 voor 1/3 energieneutraal te zijn. Het conceptbod rekent voor dat hiervoor de opwek van 3,6 TWh duurzame energie nodig is. Dit is een hoeveelheid die past binnen de huidige capaciteit van het energienetwerk. Verder geeft de regio aan dat er potentieel is om alle benodigde energie voor de regio zelf op te wekken. a) Waarom is het concept bod voor 2030 dan toch 50% van de eigen geformuleerde ambitie? b) Is de regio volgens de gedeputeerde wel ambitieus genoeg met dit concept bod?

In het startdocument stond als ambitie voor de U16 een bod tussen 1 en 2 TWh. Het bod van 1,8 TWh zit aan de bovenkant van die bandbreedte. Bij een bod van 3,6 TWh is het netwerk volledig leidend en zijn er geen mogelijkheden om locaties af te wegen op andere criteria zoals landschap, lokale initiatieven, andere ruimtelijke opgaven of participatieprocessen.

De regio U16 komt met een concept bod van 1,8 TWh. Het overgrote deel van die opwek moet komen van zonne-energie. a) Wat betekent dit voor de efficiëntie van dit bod? Met veel opwek vanuit zonne-energie zullen er periodes zijn met hoge pieken in opwek, maar ook flinke periodes met diepe dalen in opwek. b) Waarom kiest de regio niet voor meer balans tussen wind en zon?

De verhouding tussen zon en wind is in het bod van de U16 met een aandeel wind van ca. 40% vrij goed in balans. De verhouding tussen zon en wind zijn van belang voor het elektriciteitsnet. Dit aspect zal bij de verdere uitwerking naar de RES 1.0 worden meegenomen. Dat geldt zeker ook voor de andere regio's.

Het conceptbod spreekt over het betrekken van inwoners. Voor ons wordt niet helemaal helder hoe de regio U16 dat gaat doen en wat er tot nog toe al gedaan is. a) Op welke wijze zijn inwoners en belanghebbenden tot nog toe betrokken en welke rol wil de regio daarbij in opmaat naar de RES 1.0? b) Mocht de regio daar een bescheiden rol voor zichzelf zien, hoe ziet het traject van inwonerparticipatie er richting RES 1.0 wel uit?

Er hebben gesprekken plaats gevonden met diverse stakeholderorganisaties. Ook hebben sommige gemeenten zelf participatieprocessen voor hun eigen kaders voor zon en wind en of voor concrete initiatieven die al lopen. In het proces naar RES 1.0 zullen zowel regionale en lokale organisaties als inwoners worden betrokken. Het programmteam van de RES U16 faciliteert de participatie o.a. door de tools daarvoor te ontwikkelen en te faciliteren. Ook richt het programmteam RES U16 zich op bovenlokale participatie met stakeholderorganisaties. Interactie (informatie, participatie, communicatie) met betrokkenen op lokale schaal gebeurt door gemeenten. De tools en aanpak hiervoor worden momenteel verder het uitgewerkt door het programmteam RES U16.

Het conceptbod blijft zeer op hoofdlijnen over de regionale structuur warmte. Wat kunnen wij daarvan verwachten in de RES 1.0?

In RES 1.0 zullen voor warmte de resultaten van het onderzoek en de analyse van (bovenlokale) warmtebronnen worden opgenomen en de de warmtevraag die daarmogelijk mee bediend kan worden evenals procesafspraken over de afstemming en interactie tussen de Regionale Structuur Warmte en de lokale Warmtetransitievisies.

Het uitgangspunt van 50% lokaal eigendom uit het klimaatakkoord bij opwek van duurzame energie wordt niet genoemd. Wel stelt de regio U16 als voorwaarde aan het Rijk dat dat eenvoudig afdwingbaar moet zijn en wordt lokaal eigendom (zonder percentage) genoemd in bijlage 5. Waarom is hier geen aandacht voor in het concept bod en hoe kijkt de regio U16 naar dit uitgangspunt van het klimaatakkoord?

U16 vindt lokaal eigenaarschap en lokaal profijt belangrijk. Zij zullen in een nadere notitie uitwerking geven aan dit uitgangspunt en onderzoeken hoe vorm gegeven kan worden aan onder andere 50% lokaal eigenaarschap, wat daarvan de consequenties zijn en andere vormen van lokaal profijt. Het Rijk is voornemens te komen met een handreiking over de manier van borging.

Welke getallen horen er in paragraaf 1.1 op de plek van de 'x'-en?

92.000 woningequivalenten collectief verwarmd. Overig 53.000 met individuele warmte. (Bron: De regionale energiemix RES Regio Amersfoort).

De regio geeft aan inwoners te willen betrekken. a) Zijn inwoners al betrokken in de totstandkoming van dit conceptbod en zo ja, hoe? b) Wat heeft de digitale consultatie van inwoners opgeleverd? Hoe vaak is de website bezocht en hoeveel reacties zijn er binnengekomen?

De regio heeft, in plaats van de regionale inspraakavond op 15 april, inwoners in april in de gelegenheid gesteld om via www.resregioamersfoort.nl een inspraakreactie kunnen geven. Wij hebben de inspraakreacties, 54 in totaal, aan u toegezonden. In de periode van 1 maart 2020 tot en met 12 mei 2020 is het online platform 2699 keer bezocht door unieke bezoekers. De pagina voor de digitale consultatie is in deze periode verreweg het beste bezocht met 1162 weergaven.

In de opsomming van ambities per gemeente (in hoofdstuk 2) is ook de provincie Utrecht opgenomen. Waarom ontbreekt daarin de ambitie van de provincie om in 2040 klimaatneutraal te zijn?

Deze ambitie heeft uiteraard ook betrekking op de regio Amersfoort en had hier inderdaad ook genoemd kunnen worden.

Het conceptbod van de regio Amersfoort heeft randvoorwaarden opgenomen, voornamelijk gericht aan de Rijksoverheid. Het conceptbod stelt ook dat realisatie alleen kan als er meer duidelijkheid komt op die randvoorwaarden. Kan de gedeputeerde een beeld geven van hoe groot die gevolgen kunnen zijn als enige of veel randvoorwaarden niet kunnen worden ingevuld?

Zie de beantwoording op vraag 12 van de Christenunie.

Het conceptbod van de regio Amersfoort maakt een groot voorbehoud bij de kansrijke zones. Deze zijn allen gelegen in gebieden waar vanuit onze provincie en de Wet natuurbescherming voorwaarden gelden. Er moet nog (minimaal jaarrond ecologisch) onderzoek worden gedaan. a) Hoe groot is de kans, naar beste inschatting van de gedeputeerde, dat deze kansrijke zones uiteindelijk toch niet haalbaar blijken te zijn? b) En als deze zones niet haalbaar blijken te zijn, wat betekent dat dan voor het bod van de Regio Amersfoort?

Onze inschatting is dat het concept-bod reëel is en haalbaar voor 2030, ook als er naar andere gebieden moet worden gezocht. Er zijn namelijk meer kansrijke gebieden geïdentificeerd, dan zijn opgenomen in het concept bod. Zie tevens paragraaf 3.5 van de concept RES.

Het conceptbod van de Regio Amersfoort gaat in paragraaf 5.5 in op 'Participatie door eigendom'. Voor onze fractie blijft onduidelijk of het uitgangspunt van het klimaatakkoord (50% lokaal eigendom) als randvoorwaarde wordt gesteld in deze regio. Wat is het beeld van de gedeputeerde daarbij?

Wij hechten ook aan het voldoen aan de wensen vanuit het Klimaatakkoord. Het juridisch borgen van 50% lokaal eigendom is onder de huidige wetgeving niet zonder meer mogelijk. Wel via anterieure overeenkomsten per project indien het grond betreft in handen van een overheid. Hoe te borgen is nu in onderzoek bij het Rijk. De borging zal overigens moeten plaatsvinden via ruimtelijk plan wat locaties mogelijk maakt, zeer waarschijnlijk het gemeentelijk omgevingsplan. Wij zijn met gemeenten & RES in overleg over deze borging. Een zachte borging, een 'stimulans', kan opname in een verordening zijn. Zo gaan wij in onze toelichting op de Verordening (paragraaf 5.1) gaat uit van het betrekken van de omgeving en het financieel kunnen meeprofitieren door de omgeving.

In het voorwoord staat: "Samen verwachten wij in 2030 voor minimaal 0,75 TWh duurzame opwekvermogen in onze regio te kunnen realiseren. Onze ambitie gaat verder. We zetten in op een ambitie van 1 TWh in 2030. Maar dat is alleen mogelijk als tal van belemmeringen worden weggenomen. Daarvoor doen we een stevig beroep op het Rijk." Geldt dit voorbehoud alleen voor het behalen van de 1 TWh, of ook voor het behalen van de 0,75 TWh?

Het voorbehoud geldt voor beide getallen.

Paragraaf 3.5 behandelt het lokaal en regionaal beleid. Deze ambitie heeft uiteraard ook betrekking op de regio Food Valley en had hier inderdaad ook genoemd kunnen worden. Hier is ook de provincie Utrecht opgenomen. Waarom ontbreekt daarin de ambitie van de provincie om in 2040 klimaatneutraal te zijn?

Paragraaf 4.2 behandelt innovatie in bestaande technologieën. Daar wordt voor zonnepanelen gesproken over toepassen van een oost-west opstelling. Daarmee wordt een te hoge piekbelasting van het net voorkomen. Is hier ook aandacht voor de invloed van zo'n opstelling voor de bodem en het bodemleven? Er zijn onderzoeken die laten zien dat een goed ontworpen zonneweide kan bijdragen aan de biodiversiteit. Zie : <https://www.hieropgewekt.nl/kennisdossiers/biodiversiteit-stimuleren-met-een-zonnepark#praktijkstudies>

Wij doen steeds meer kennis op van de invloed van zonnenvelden op de bodem en de (soms positieve) gevolgen voor de biodiversiteit. Het door u aangehaalde onderzoek is daar een voorbeeld van. Wanneer relevante kennis en informatie tot ons komt delen wij dit in de RES-regio's en in de projecten waar wij bij betrokken zijn. Bij individuele projecten zullen de effecten op biodiversiteit beoordeeld worden. Bij individuele projecten zullen de effecten op biodiversiteit beoordeeld worden.

Het concept bod van Regio Foodvalley besteedt een paragraaf (7.2) aan energiebesparing met een concreet doel van 1,5% besparing per jaar. Ziet de gedeputeerde ruimte om ook in de andere twee regio's tot een concretere uitwerking van het doel van energiebesparing te komen?

Energiebesparing is geen verplicht onderdeel van de RES. Food Valley vindt dat energiebesparing hoort bij het verhaal over opwek: er moet én - én gebeuren. Het provinciale energieprogramma 2020 - 2025 heeft als doelstelling jaarlijks 1,5% energiebesparing. Dat wordt meegenomen in het gesprek met de RES'en en ook in gesprek met individuele gemeenten.

In paragraaf 12.1 geeft het concept bod van Regio Foodvalley aan dat in de verdere uitwerking naar RES 1.0 ook de afspraken over lokaal eigenaarschap worden betrokken. Daar staat onder andere: "vertalen van uitgangspunten naar concrete afspraken over verankeren in beleid van gemeenten en provincies". Op welke wijze en in welk beleid zou de provincie Utrecht dat kunnen doen?

Zie de beantwoording van vraag 23 van de Christenunie.

In paragraaf 12.4 wordt gesproken over de mogelijke plicht voor opstellen van een M.E.R. Daar is nog geen eenduidig advies over. Regio Foodvalley geeft aan dat de provincie Gelderland verkent of het mogelijk is om provinciaal alle milieu-informatie te verzamelen en gebundeld aan de Commissie m.e.r. voor te leggen. Is dit ook een optie voor de provincie Utrecht? Zouden wij de regio's daarmee kunnen helpen?

Hoe omgegaan gaat worden met het m.e.r. is aan elke RES-regio en moet daar besproken worden. Het ruimtelijk plan wat voorziet in de realisatie zal, afhankelijk van de omvang, mer-plichtig zijn. Daar is pas meer zicht op bij RES 1.0 . Het vooraf bundelen en aan de Commissie m.e.r. voorleggen leidt tot een voortoets wat een formele status krijgt. Wij zullen met onze RES partners bespreken of zij hier een meerwaarde in zien en of wij hen hierbij kunnen helpen.

GroenLinks is blij met het getoonde ambitieniveau in de 3 verschillende RESSEN. GroenLinks had het nooit verwacht, maar we worden als het om de energietransitie gaat groen ingehaald door Forum voor Democratie in Brabant; in het nieuwe coalitieakkoord daar wordt namelijk uitgegaan van de ambitie om in 2030 50% van de energie duurzaam op te wekken, en in 2030 een CO2-reductie van 50% te bewerkstelligen. Is het college bereid te onderzoeken of wij even ambitieus kunnen zijn als Brabant?

Op dit moment voert de provincie Utrecht een onderzoek uit dat moet leiden tot een voorstel voor een consistente set aan doelstellingen voor het programma Energietransitie. In het najaar worden de uitkomsten van het onderzoek besproken met de Staten.

Gezien de huidige Corona-crisis, is het extra belangrijk om de economie, die momenteel in een recessie beland is, een extra boost te kunnen geven. Zijn er mogelijkheden om een deel van de al meer concrete plannen, met inachtneming van lokale inwoners- en financiële participatie, te versnellen en zo een concrete bijdrage te leveren aan nieuwe werkgelegenheid in de provincie Utrecht?

Windmolens en zonnenvelden zijn afhankelijk van de SDE subsidie van het Rijk. Dit loket gaat maar een enkele keer per jaar open. Hierop is dus geen versnelling aan te brengen. Wel kijken we of we bijvoorbeeld een versnelling kunnen aanbrengen in zon op dak projecten of in verduurzaming van gebouwen. Echter zijn we ook hier afhankelijk van mogelijke investeringen van derden. Daarnaast hebben wij uit oogpunt van zorgvuldigheid in deze tijd begrip voor vertraging die kan ontstaan indien een gemeente een bewonersbijeenkomst tijdelijk opschort of op een andere wijze wil vormgeven.

In de toelichting van het voorgestelde besluit wordt aangegeven dat een aantal voornemens mogelijk in strijd is met de wet natuurbescherming. Om welke specifieke voornemens gaat het hier? En welke alternatieven zijn er, mochten deze plannen niet doorgaan? En hoe concreet zijn deze alternatieven al, of worden deze verder uitgewerkt richting RES 1.0?

Ieder project moet getoetst worden aan wettelijke bepaling omtrent natuurbescherming en dat altijd kan leiden tot belemmeringen voor realisatie van een plan. In de planvorming voor met name nieuwe windturbines zullen beoogde locaties beoordeeld moeten worden op hun effecten op o.a. vogels en vleermuizen. De uitkomsten daarvan kunnen in sommige gevallen tot de conclusie leiden dat een zoeklocatie niet geschikt is of dat een plan moet worden aangepast. Deze kwestie is ook benoemd in de plan-m.e.r. van de POVI. Hier zullen wij nader onderzoek naar laten uitvoeren. De resultaten zullen wij betrekken bij de RES 1.0.

Sommige gemeenten denken na over een eigen deelname/eigenaarschap in energieprojecten, om zo ook een positieve impact te hebben op de gemeentebegroting. Hoe kijkt het college hier tegenaan? En hoe past dit in de visie van lokaal eigenaarschap?

In beginsel staan wij positief tegen acties die de energietransitie versnellen en de regie lokaal houden. De gemeente kan in beginsel als initiatiefnemer, als private partij, bij een energieproject optreden. Lokaal eigendom zoals bedoeld in het Klimaatakkoord behelst naar ons idee het verdelen van het eigendom over meerdere lokale eigenaren en niet enkele grooteigenaren. Zo zou ook het initiatief van een lokale grondeigenaar als 100% lokaal eigendom gezien kunnen worden en daarmee ruimschoots voldoen aan de gedachte van lokaal eigendom. De mogelijkheid van gemeentelijke deelname biedt zeker kans voor de begroting, maar is niet onbeperkt en is aan een aantal (strikte) voorwaarden gebonden.

Er wordt in alle RESSEN stilgestaan bij randvoorwaarden vanuit het Rijk. De provincie kan bij uitstek een goede rol spelen in de lobby richting het Rijk hiervoor. Echter wil GroenLinks ervoor waken dat door de nadruk op de genoemde randvoorwaarden het ambitieniveau uit de concept-boden niet gehaald gaat worden. Is het college het met ons eens dat ook indien deze randvoorwaarden niet allemaal binnengehaald worden, dit niet per definitie moet betekenen dat de ambitie naar beneden bijgesteld wordt?

Als de randvoorwaarden niet kunnen worden ingevuld en daardoor projecten op de beoogde locaties niet kunnen worden gerealiseerd, dan zal er naar alternatieven worden gezocht. De eventuele consequenties daarvan op het bod zullen gezamenlijk in de regio moeten worden bepaald.

Regio Foodvalley komt met een mooie ambitie om ieder jaar 1,5% energiebesparing te realiseren. Fantastisch dat dit zo wordt benoemd, en we kijken uit naar de uitvoering van die ambitie. Is het mogelijk richting de definitieve RESSEN zulke concrete ambities ook voor elkaar te krijgen in de RES Amersfoort en RES U16?

Energiebesparing is geen verplicht onderdeel van de RES. Food Valley vindt dat energiebesparing hoort bij het verhaal over opwek: er moet én - én gebeuren. Het provinciale energieprogramma 2020 - 2025 heeft als doelstelling jaarlijks 1,5% energiebesparing. Dat wordt meegenomen in het gesprek met de RES'en en ook in gesprek met individuele gemeenten.

Hoe ver is de provincie inmiddels in zijn plannen om gezamenlijk met het NP-RES lokale energie-initiatieven te kunnen ondersteunen met getraind personeel, zoals ook benoemd in de RES Amersfoort?

Samen met de Utrechtse energiecoöperaties bevinden wij ons momenteel in de ontwerpfase van een dergelijke organisatie. Daartoe is er vanuit de energiecoöperaties een trekker naar voren geschoven. Dit proces wordt gefinancierd door de provincie Utrecht en werken daarin op basis van gelijkwaardigheid samen met de energiecoöperaties. We verwachten na de zomer duidelijkheid te hebben over de haalbaarheid en wenselijkheid van de verschillende opties. Hierbij wordt ook de afstemming met het Ontwikkelfonds voor energiecoöperaties opgezet door het ministerie van Economische Zaken & Klimaat, waar de provincie Utrecht ook bijdraagt.

Vanuit gemeenten heeft GroenLinks de roep gehoord om een provinciale energiehelpdesk, waar gemeenten en inwoners kunnen aankloppen voor al hun vragen over de energietransitie. Hoe kijkt het college aan tegen zo'n voorstel?

Het programmateam is doorlopend in contact met de gemeenten en heeft deze vraag nog niet gekregen. Wij zullen de vraag de komende periode meenemen in onze gesprekken met gemeenten en kijken hoe we onze ondersteuning aan gemeenten verder kunnen optimaliseren. De bestaande regionale samenwerkingsverbanden hebben energieloketten. Dit zijn operationele loketten die gemeente en inwoners helpen met verduurzamen. Dus een extra provinciale energiehelpdesk is niet nodig. De regionale energieloketten zijn jouwhuisslimmer.nl, 033energieloket en regionaal servicepunt foodvalley.

In de regio U16 is een regionaal samenwerkingsverband dat zich richt op de verduurzaming van particuliere koopwoningen (U-thuis). Ze voeren gezamenlijke projecten uit zoals het regionale energieloket www.jouwhuisslimmer.nl.

In de regio Amersfoort heet het gezamenlijke energieloket 033ENERGIELOKET voor Amersfoort en Eemland. Je kunt er terecht met vragen over gasloos wonen en het verduurzamen van je woning naar nul-op-de-meter of energieneutraal. De Regio Foodvalley wil in 2050 energieneutraal zijn. Deze doelstelling kan alleen worden gehaald door samen te werken. Een voorbeeld is het energieloket, dat met onafhankelijke adviseurs en coalities van lokale bedrijven actief de wijk ingaat om bewoners warm te maken voor verduurzamen van de woningen.

Besluit 1: In de boden wordt nog rekening gehouden met planuitval. Verwacht GS dat de conceptboden uiteindelijk voldoende plannen bevatten om na planuitval de provinciale ambities voor hernieuwbare energie te behalen?

Ja. Bij de biedingen is in de regio's ook rekening gehouden met planuitval.

Besluit 2: Waar doelt GS concreet op wanneer het gaat om 'benodigde inspanningen' om de RES'sen ruimtelijk mogelijk te maken?

Voor de realisatie van de concept-boden moeten de RES'en worden vertaald naar planologische besluiten. Deze planologische besluiten kunnen alleen worden genomen als deze politiek-bestuurlijk, planologisch-juridisch en economische haalbaar zijn. Met het vaststellen van het voorliggende besluit spreekt de provincie zich uit om vanuit haar eigen rol, belangen en bevoegdheden zich in te spannen om tot projecten te komen waarmee aan de hoogte van het concept-bod wordt voldaan. Dat kan bijvoorbeeld zijn door gemeenten en initiatiefnemers te helpen in het participatieproces of te adviseren over hoe rekening te houden met provinciale plannologisch juridische en andere wettelijke kaders en waar nodig ons ruimtelijk instrumentarium in te zetten om plannen mogelijk te maken.

Besluit 2: In de stukken voor de omgevingsvisie valt de grens voor opwek schone energie samen met de provinciegrens. Is er een overzicht beschikbaar van alle mogelijke ruimtelijke beperkingen/kaders en samenhangend handelingsperspectief / afwegingskader vanuit de provincie op de mogelijke locaties voor opwek van energie? Zo ja, dan zouden we die graag ontvangen.

In paragraaf 4.3 van de ontwerp Omgevingsvisie (zie: <https://ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl/NL.IMRO.9926.2020OWVISIE-OW01>) zijn kaarten opgenomen die een overzicht geven van beleidsmatige belemmeringen voor het realiseren van nieuwe windturbines en zonnevelden weergeven. Deze kaarten kunnen worden gebruikt als handelingsperspectief voor locatiekeuzes.

Besluit 2: Het statenvoorstel verwijst naar de in de programmabegroting opgenomen financiële middelen voor ondersteuning RES (EUR 1,153 mio in 2020 en EUR 930K per jaar tot en met 2023). Vermeld is dat deze kosten uitsluiten bedoeld zijn voor de projectorganisatie en kosten die direct samenhangen met het opstellen van de (concept) RESsen. Wat zijn de concrete activiteiten voor ondersteuning van de RES die onder deze begroting zijn opgenomen en tot deze bedragen leiden?

Het betreft hier de bijdrage in de proceskosten van de 3 RES'sen, het uitvoeren van onderzoeken, het gebruik van tools voor ruimtelijk inplannen, het inhuren van professionals, het beschikbaar stellen van tools bijvoorbeeld voor participatie.

GS rept over zon en wind. Is daarmee biomassa, nu verantwoordelijk voor 60% van alle 'hernieuwbare' energie van de baan?

Biomassa telt niet mee voor de doelstelling van 35TWh. Biomassa maakt daarom geen onderdeel uit van de conceptbiedingen. Momenteel wordt een studie uitgevoerd door de provincie over de kansen en risico's van de toepassing van biomassa in de provincie Utrecht. Deze studie is naar verwachting eind juni gereed. Naar verwachting zal biomassa de komende jaren een dominante rol blijven spelen in de energiemix, zeker als het gaat om functies die niet of nauwelijks door zon/wind kunnen worden ingevuld. Opwek van zon en wind daarentegen zal harder groeien dan biomassa.

Waarom plaatst GS het woord 'grootschalig' tussen haakjes?

Grootschalig staat tussen haakjes om te benadrukken dat in de RES'en het over grootschalig zon gaat. In de RES worden alleen grootschalige (ongeveer > 60 PV) meegeteld.

Is de 70% doelstellingseis opwek zon en wind verplicht afkomstig uit Nederland? Neemt u dit 1:1 over op provinciaal niveau? En zit ook hier in dit cijfer de biomassa er niet bij?

Met de RES'en leveren de regio's een aandeel in de doelstelling van 35 TWh duurzame energie op land, die landelijk met o.a. wind op zee leidt tot het een aandeel hernieuwbaar van ca. 70%. Dit percentage is op zichzelf geen provinciale doelstelling.

Hoeveel m2 aan bomen is er gekapt in de Provincie Utrecht voor biomassa ?

Er worden ten principale geen bomen gekapt voor de energievoorziening. Het gaat merendeels om reststromen uit landschapsbeheer of de landbouw. Houtkap voor energietoepassing "pur sang" is op basis van de Europese en landelijke regelgeving ook niet toegestaan.

Ging hoeveel % ging daarvoor naar de biomassacentrale in de Provincie Utrecht?

Hier wordt waarschijnlijk de BWI Eneco bedoeld. De reststromen die de BWI inzet zijn afkomstig uit de provincie zelf en aangrenzende provincies. De verhouding tussen beide is niet precies bekend. Er wordt geen biomassa ingezet vanuit overzeese gebieden.

Volgens ons is de uiterste indiendatum niet 1 juni 2020 maar met 3 maanden verschoven, 1 oktober dus. Klopt dat en zo nee waarom houdt GS, niet voor de eerste keer, zo halsstarrig vast aan deze fictieve datum?

De uiterste indiendatum is door NP uitgesteld naar 1 oktober 2020. Uw Staten bepalen op welk moment u over de concept-RES'en een besluit neemt. Omdat alle colleges een ontwerpbesluit over de concept- en ontwerp RES'en hebben vastgesteld verandert het voorstel inhoudelijk niet, ook al wordt daar op een later moment dan voorzien over besloten. De urgentie is dat wij graag de bevestiging van uw Staten krijgen om door te gaan op de ingeslagen weg, zodat de regio's in de fase naar RES 1.0 gericht verder aan het werk kunnen en voldoende tijd hebben om daarin een zorgvuldig proces te doorlopen inclusief participatie.

Waarom gebruikt u die extra maanden niet om een volwaardiger participatieproces in te richten? En hoe ziet u dit participatieproces dan voor u?

Uw Staten bepalen op welk moment u over de concept-RES'en een besluit neemt en of u daarvoor nog aanvullende inspraak wilt organiseren. Participatie wordt sowieso verder opgepakt richting RES 1.0. De participatie richting RES 1.0 moet per regio worden vormgegeven in een participatiestrategie. Het betreft het betrekken van regionale en lokale organisaties en inwoners. Daarin zal ook aandacht moeten zijn voor de social distancing die naar verwachting nog geruime tijd in acht genomen moet worden. De provincie ondersteunt de RES regio's en gemeenten hierin, door actief goede voorbeelden te verzamelen en te delen.

<p>Waarom plaats u het woord 'voorlopige' zoeklocaties in de zinsnede '(voorlopige) zoeklocaties' eigenlijk tussen haakjes?</p>	<p>De concept-RES'en zijn een tussenresultaat in het proces naar de RES'en 1.0. De zoeklocaties kunnen in de nadere uitwerking naar de RES 1.0 verder worden geconcretiseerd, aangepast of gewijzigd in andere gebieden.</p>
<p>Waarom accepteert u binnen de U16 de benadering van 'denkrichtingen' waar u bij de RES Amersfoort wel 'zoeklocaties' toelaat?</p>	<p>De RES'en zijn gebaseerd op een gezamenlijk draagvlak. Binnen de U16 was het proces nog niet zover dat zoekgebieden konden worden aangewezen. Daarbij merken wij op dat de U16 veruit de grootste RES regio in de provincie is, waardoor méér partijen moeten instemmen. Dat maakt het proces complexer.</p>
<p>Vindt GS niet dat het participatie- en zienswijzetragect pas goed tot zijn recht kan komen als er concrete locaties zijn aangewezen?</p>	<p>Het participatietraject beweegt van verkenning naar concrete projecten. De ervaring leert dat omwonenden het prettiger vinden om deel te nemen aan participatiemomenten waar specifieke initiatieven en locaties in beeld zijn. Echter wordt het ook als belangrijk ervaren dat de beweging van verkenning naar initiatief navolgbaar is en niet als 'gehaast' aanvoelt.</p>
<p>Waarom houdt het PBL vast aan de 1 juni datum terwijl de planningsvoortgang met 3 maanden is verschoven?</p>	<p>De uiterste indiendatum is formeel 1 oktober. Op 1 juni moet wel een <i>voorlopige</i> concept-RES ingediend worden (door de voorzitter van de regio ondertekend) om de plannen door PBL kwalitatief te kunnen beoordelen en adviezen meegegeven kunnen worden (via NPRES) aan het traject op weg naar RES 1.0. De tussentijdse kwalitatieve analyse van het PBL is gericht op het versterken van kennisdeling en het van elkaar leren op weg naar de concept-RES of RES 1.0. De definitieve analyse door PBL ook is verschoven en nu start op 1 oktober. De resultaten worden naar verwachting in feb 2021 gepresenteerd.</p>
<p>Wie zijn de koepels die Route 35, dus de her allocatie van restopgaven gaan aanwijzen? Zit daar op enig moment ook nog een beoordeling door PS Utrecht in verwerkt?</p>	<p>Dit zijn de koepels VNG, IPO en Unie van Waterschappen. Na de aanlevering van alle concept RES wordt duidelijk of er een herverdelingsvraagstuk is. Wanneer dat het geval zou zijn, verloopt de besluitvorming via een bestuurlijke delegatie van de koepel. Vanuit de provincies wordt besluitvorming voorbereid via het IPO bestuur. PS zijn geen onderdeel van die besluitvorming .</p>

Wij kunnen de opmerking 'de ontwerp- en concept RES'en (..) zijn een tussenproduct' niet helemaal rijmen met de opmerkingen verder op in de tekst dat 'het van groot belang is dat de boden gestand worden gedaan' en er alvast vertaald moet gaan worden naar 'planologische besluiten en vergunningverlening'.

De concept-boden vormen een tussenstap naar de RES 1.0 en vormen het uitgangspunt voor het definiëren van zoekgebieden. Bovendien moet op basis van de concept-RES'en worden gezien of de doelstelling van 35 TWh wordt gehaald of dat er sprake zal zijn van een restopgave. Als er duidelijkheid is over de basis is er solide grond voor de uitwerking naar de RES 1.0.

Hoe valt de opmerking dat het 'primaat van de planvorming' bij de betreffende gemeenten en initiatieven ligt te rijmen met het onderdeel uit het coalitieakkoord dat bij onwilligheid 'nadrukkelijk' het PIP als instrument in beeld komt?

Het uitgangspunt is dat gemeenten zelf de noodzakelijke planologische besluiten verzorgen, zoals dit past in het decentrale planningstelsel (decentraal wat kan). Mochten gemeenten niet in staat of bereid zijn deze noodzakelijke besluiten, dan kan de provincie haar eigen wettelijk instrumentarium inzetten. Opgemerkt wordt dat het inpassingsplan niet meer bestaat onder de omgevingswet en wordt vervangen door het projectbesluit.

Onlangs heeft het Rijk 5 miljard vrijgemaakt voor de z.g. Stikstofproblematiek. Gaat dit in de provincie U16 worden ingezet t.b.v. de 'meest kansrijke denkrichting' agrarische gebieden?

Deze vraag gaat over het stikstofaanpak en heeft geen betrekking op de RES.

U rept over het U16 bod dat de trits '15% dakpanelen-45 windmolens-800 ha zonnevelden' goed haalbaar is. Doelt u daarmee op de medewerking van gemeenten om dit ruimtelijk mogelijk te maken of doelt u op de financiële haalbaarheid van deze investeringen?

Beide. Ten aanzien van het bod is een zorgvuldige inschatting gemaakt op basis van de verschillende denkrichtingen. De genoemde verdeling is een voorbeeld van een mogelijke verdeling. De haalbaarheid van de keuzes die in RES 1.0 zullen worden gemaakt, moeten verder moeten worden onderbouwd. Daar hoort een inschatting van de medewerking van gemeenten en financiële haalbaarheid bij. Financiële haalbaarheid is met name afhankelijk van de beschikbaarheid van SDE voor de betreffende projecten.

Specifiek over de windmolenlocatie op het defensieterrein Utrechtse Heuvelrug: moet dit niet voldoen aan diverse mer en planmer procedures? Of is dat reeds het geval? En maakt hier ook het type windmolen ook niet veel uit t.a.v. bijvoorbeeld vogelsterfte?

Bij het voorbereiden van planologische besluiten voor windturbines op het defensieterrein in Utrechtse Heuvelrug moet waarschijnlijk een project-m.e.r. worden opgesteld. Op dit moment is daar nog geen sprake van. Eerst moeten de kansen voor dit zoekgebied verder worden verkend. Bovendien moet ieder plan voor grootschalige opwek door zon of wind moet worden getoetst aan de wettelijke bepalingen omtrent natuurbescherming.

Alle regio's vinden dat de subsidies voor duurzame opwek moeten worden verruimd. Wat is de achtergrond van deze wens? Kan PS ook op de hoogte worden gesteld van de achterliggende rekensommen die leiden tot deze wens?

Regio's hechten eraan dat zon op dak financieel minstens zo aantrekkelijk is als zon op land. Nu is dat vaak niet het geval vanwege de hogere kosten van zon op dak. Momenteel wordt door de provincie een schatting gemaakt van de kosten van de conceptbiedingen. Dit gebeurt op basis van openbare cijfers van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Wij zullen uw Staten hierover zo spoedig mogelijk informeren.

U rept over diverse 'denkbare verdeelsleutels' tussen de 3 RES-regio's en stelt dat deze ondersteund worden. Betekent het dat aan die verdeelsleutels op grond van genoemde criteria (inwoneraantal | beschikbare m² | energievraag) niet meer getornd wordt? Zo ja, is dat niet vreemd voor een 'tussenproduct'?

De verdeelsleutels gaan over de verdeling van de 35TWh over de regio's. De verdeelsleutels zijn een middel om inzicht te krijgen in mogelijke landelijke verhouding van de regio's i.r.t. criteria. De verdeelsleutel voor Route-35 moet nog worden bepaald. De concept RES heeft zijn eigen zorgvuldig proces doorlopen en staat los van de denkbare verdeelsleutels.

Diverse gemeenten hebben z.g. afwegingskaders voor energie opwek opgesteld. Bewoners krijgen dus te maken met 26 verschillende checklists. Vindt u niet dat die afwegingskaders door de provincie getoetst moeten worden en zo nodig geharmoniseerd?

De gemeentelijke afwegingskaders moeten betrokken worden in de RES. Hetzelfde geldt voor de provinciale kaders en de kaders die voortvloeien uit wet- en regelgeving. Hierbij merken wij op te hechten aan beleidsvrijheid voor gemeenten, in het licht van lokaal wat kan, provinciaal wat moet. Die lokale kaders zijn totstandgekomen of komen tot stand na lokale participatieprocessen.

In hoeverre heeft volgens GS de vertraging van de Omgevingswet invloed op de participatietrajecten en dan met name de planning?

Het participatietraject in het kader van de RES wordt door het uitstel van de invoering van de Omgevingswet niet beïnvloed. Voor Omgevingsplannen gelden eigen wettelijke participatietrajecten.

Als de RES-bids zijn omgezet in RES 1.0 versies vereisen ze instemming van alle gekozen overheden in de provincie. Wie heeft bij gebleken verschillen het laatste woord?

De RES heeft de status van een beleidsstuk. Er vloeien geen juridisch afdwingbare gevolgen uit voort. Bij gebleken verschillen is ieder bevoegd gezag verantwoordelijk voor het eigen besluit. De RES is een regionale samenwerking, waarbij gestreefd wordt naar gelijklopende besluitvorming.

Wanneer hebben volgens GS plannen een 'bovenlokale component'?

De inpassing van duurzame energie in de ene gemeente kan raken aan de inpassing in de andere gemeenten. Te denken valt aan meerdere gemeenten die langs een Rijksweg gelegen zijn of landschappelijke effecten. Een ander voorbeeld is geothermie dat bij uitstek een bovenlokale component heeft.

<p>U stelt dat de benodigde vergunningen uiterlijk 2025 verleent moeten kunnen worden en dat ook wettelijk af te dwingen. In hoeverre speelt de belangstelling c.q. investeringsbereidheid van beleggers investeerders exploitanten hier een rol?</p>	<p>De door u genoemde belangstelling van beleggers/ investeerders en exploitanten is onmisbaar. Vergunningen worden verleend op basis van een vergunningaanvraag. Die aanvraag wordt gedaan door degene die het project realiseert, in de regel een ontwikkelaar. Een ontwikkelaar zal alleen een project realiseren als hij daarvoor over het het benodigde (vreemd) vermogen beschikt en het project aan een exploitant kan verkopen of zelf kan exploiteren. Lokaal eigendom en SDE op zon- en windprojecten dragen positief bij aan het rendement dat randvoorwaardelijk is voor investeerders.</p>
<p>Gaat u niet vergunnen als die belangstelling afwezig is of te monopolistisch?</p>	<p>Vergunninaanvragen die in overeenstemming zijn met het planologisch kader dienen verleend te worden. Aan de vergunningverlening mogen geen nadere eisen worden gesteld of overwegingen ten grondslag liggen.</p>
<p>Is GS bereid om binnen de eigen provinciale begroting te herschikken mocht blijken dat het Rijk haar bijdrage Nationaal klimaatakkoord versoerd of terugtrekt?</p>	<p>Via het Klimaatakkoord heeft het Rijk zich gecommitteerd aan haar bijdrage aan de proceskosten voor totstandkoming van de RES'en. Wij hebben geen aanleiding om te veronderstellen dat het Rijk haar bijdrage zal versoeren of terugtrekken.</p>
<p>Er is te lezen dat de provincie in 2040 energieneutraal wilt zijn. Er wordt alleen gesproken over wind- en zonne-energie. Waar wordt de stroom van zonnepanelen opgeslagen.</p>	<p>Niet alle zonnestroom hoeft te worden opgeslagen, want deze wordt ook geleverd aan het net. Voor zover deze wel wordt opgeslagen valt te denken aan thuisaccu's of accu's van elektrische auto's. Zie ook vraag 44, FvD.</p>
<p>Wat wordt verstaan onder de opmerking dat 'Partijen spreken nu wel commitment uit voor de hoogte van het conceptbod'? Betreft dat de Twh opwek per regio?</p>	<p>Ja.</p>

Aan welke spanningsvelden en strijdigheden denkt u die kunnen ontstaan tussen 'het belang van het bevorderen van en voldoende ruimte bieden aan de realisatie van duurzame energiebronnen en andere provinciale belangen en bevoegdheden'. Aan welke belangen en bevoegdheden moeten we dan denken?

Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen het provinciale grondgebied, dus ook voor duurzame energieprojecten, geldt een veelheid aan wettelijke en beleidsmatige voorwaarden die voortvloeien uit diverse andere provinciale belangen dan het bevorderen van en voldoende ruimte bieden aan de realisatie van duurzame energiebronnen. Een voorbeeld daarvan is de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Die voorwaarden verschillen van plek tot plek, ook binnen de zoekgebieden, kansrijke zone en denkrichtingen. Naarmate de beoogde locaties concreter worden, ontstaat steeds meer zicht op deze voorwaarden en dus ook welke mogelijke duurzame energieprojecten kans van slagen hebben. Met name ten aanzien van de voorwaarden omtrent natuurbescherming zal voor het bepalen van deze slagingskans aanvullend onderzoek op locatieniveau nodig zijn. Wij vinden het belangrijk om met elkaar te beseffen dat we in de uitwerking van de RES en de vertaling naar planologische besluiten nog allerlei belemmeringen tegen gaan komen die op voorhand niet zijn te overzien. Dit laat onverlet dat we met de kennis en het inzicht van nu het vertrouwen hebben dat de concept-boden, binnen de geldende kaders, gerealiseerd kunnen worden.

Kun u een of meerdere voorbeelden geven van bovenlokale aspecten die kunnen nopen tot een provinciale interventie richting gemeenten?

Een denkbaar voorbeeld zou kunnen zijn als de projectgrens van een duurzaam energieproject gemeentegransoverschijddend is en colleges en raden als bevoegd gezag voor de planologische besluiten niet tot overeenstemming over dit project kunnen komen.

Wat vindt GS ervan dat de concept-RES'en vanuit een democratisch oogpunt niet vanuit de volksvertegenwoordigingen gemeenteraad en Staten hoeven te worden goedgekeurd?

PS worden gevraagd om in te stemmen met het indienen van de concept- en ontwerp RES bij het Nationaal Programma en tevens om de inspanningen te leveren om de hoogte van het concept-bod gestand te doen. De thans voorliggende RES'en betreffen een concept. Dit betekent een voorlopige inhoud die nog verder uitgewerkt zal worden om tot een volwaardige RES te worden. Om dit te benadrukken hebben wij de concept- en ontwerp RES'en niet ter vaststelling aan uw Staten voorgelegd. Het maken van afspraken tussen bestuursorganen is een bevoegdheid die toekomt aan het dagelijks bestuur. Ons college had ervoor kunnen kiezen de concept- en ontwerp RES'en niet aan uw Staten voor te leggen. Ons college hecht echter een groot belang aan draagvlak in uw Staten voor deze concept- en ontwerp-RES, omdat het een belangrijke tussenstap is op weg naar de RES 1.0. Om deze reden hebben wij er nadrukkelijk voor gekozen om de RES'en wel aan uw Staten voor te leggen. De RES 1.0 zal ter vaststelling aan PS worden voorgelegd, voor zover deze in overeenstemming is met de door u gestelde kaders en provinciale bevoegdheden.

Waarom dan toch voorleggen ter besluitvorming aan de Staten?

Zie het antwoord op de vorige vraag (vraag 31 van FvD)

Vindt GS niet dat in aanvulling op beide voorstellen 1 en 2 een derde voorstel moet worden toegevoegd namelijk die de PS-breed aangenomen PS-motie MM03 motie 11 van 29 januari genaamd 'De energietransitie moet betaalbaar zijn voor iedereen' recht doet?

Het uitgangspunt van inclusiviteit is nadrukkelijk integraal onderdeel van onze opdracht en de uitwerking van het programmaplan energietransitie.

Blz 3 staat dat de impact op de omgeving acceptabel moet blijven. Om welke criteria gaat het hier en voor wie moet het acceptabel blijven? Hoe wordt dit gemeten of getoetst? Graag zo uitgebreid mogelijk toelichten.

Gemeenten binnen de regio hebben samen met stakeholders in een intensief proces de mogelijkheden voor de opwek van duurzame energie verkend. Door sterk in te zetten op de opwekking van zonne-energie op plekken die de minste invloed hebben op de omgeving, zoals grootschlig zon op dak en bijvoorbeeld op parkeerterreinen wordt de impact op de omgeving beperkt. Voor de wijze waarop dit wordt getoetst verwijzen wij naar vraag 29 van FvD.

Op blz 3 staat dat de ambitie hoger is dan het bod en dat daarvoor een stevig beroep gedaan moet worden op het Rijk. Wat wordt met stevig bedoeld? Graag zo uitgebreid mogelijk toelichten.

De regio houdt rekening met planuitval. Het Rijk is eigenaar en beheerder voor de hoofdinfrastructuur en verleent subsidie aan duurzame energieprojecten. Bovendien is zij verantwoordelijk voor het wettelijk kader waarbinnen netbeheerders investeringen mogen doen en welke investeringen zij moeten doorbelasten aan projecten. Daarmee heeft het Rijk een invloed op de haalbaarheid van projecten. Hoe groter de medewerking van het Rijk, hoe groter de slagingskans van projecten.

Op blz 9 staat dat het streven is om ieder jaar minimaal 15 procent energiebesparing te realiseren en dat dit een grote opgave is die veel inspanning vraagt. Hoe realistisch is dit en wat gaat deze besparing kosten?

Het betreft een energiebesparingsdoel van 1,5% per jaar. Om deze besparingen te realiseren zet de Provincie in het programmaplan Energietransitie 2020-2025 in op 3 programmapijlers gericht op besparingen door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Daarbij zijn onze inspanningen enerzijds gericht op deze doelgroepen te stimuleren om energie te besparen, anderzijds om besparingen ook financieel haalbaar en aantrekkelijk te maken. We werken daarin veel samen met gemeenten, woningcorporaties en Verenigingen van eigenaren. Het uitgangspunt is dat energiebesparing voor alle inwoners haalbaar en betaalbaar is. Het provinciale budget voor onze bijdrage aan deze doelstellingen is door PS vastgesteld bij de programmabegroting.

Op blz 11 staat dat er informatiebijeenkomsten voor inwoners is geweest of een gebiedsvisie of een gesprek met dorpsraden, een burgerpanel of markt. Hoeveel van dergelijke gesprekken zijn er geweest en wat zijn de bevindingen/resultaten hiervan en hoe zijn die meegenomen in het proces om tot een voorlopig bod te komen?

Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de inwonersparticipatie. Niet alle informatie daarover wordt binnen de regio gedeeld. Wij zullen gemeenten vragen om een overzicht.

Op blz 11 staat dat er twee vertegenwoordigers namens de inwoners van de regio worden betrokken. Op welke manier worden deze twee personen gekozen? Worden inwoners hiervan op de hoogte gebracht en hoe? In hoeverre acht u dat twee personen representatief zijn voor alle inwoners? Graag toelichten. Waarom is er voor 2 gekozen en niet voor bijvoorbeeld 3 of 5? Op welke wijze kunnen deze vertegenwoordigers invloed uitoefenen op het proces? Graag zo uitgebreid mogelijk toelichten.

De selectie van vertegenwoordigers in het Stakeholderoverleg is niet statisch. Er kan aanleiding zijn partijen toe te voegen of een vertegenwoordiging te "splitsen" in deelbelangen. De groep beslist hier zelf over, rekening houdend met de kaders van het proces en praktische werkbaarheid van het overleg. Van potentiële stakeholders wordt dus verwacht dat zij een (georganiseerde) achterban hebben. Voor bewoners kan worden gedacht kan worden aan een bewonersplatform, waarin betrokken inwoners van de regio met elkaar in gesprek gaan over de ontwikkeling van de RES en de deelnemer aan het Stakeholderoverleg voeden/richting geven. Maar zoals aangegeven wordt dit in de komende periode verder uitgewerkt en uiteindelijk besloten door het Stakeholdersoverleg. In de zomerperiode wordt de inrichting van de fase van concept-RES naar RES 1.0 verder uitgewerkt. Daarbij wordt ook bepaald hoe en onder welke voorwaarden dit voornemen voor de betrokkenheid van inwoners aan de Stakeholderstafel kan worden ingevuld.

Om de 1,8 TWh te realiseren in de U16 wordt maximaal ingezet op zonnepanelen. Hoelang gaan deze zonnepanelen mee?

Een zonnepaneel kan vrij lang meegaan. Echter neemt wel het rendement van de panelen af. Na 25 jaar leveren de panelen nog ca 80% van het rendement. Daarna wordt vaak de beslissing genomen om ze te vervangen. Er kan ook besloten worden om deze panelen langer te laten liggen tegen een lager rendement. Het rendement van de nieuwe zonnepanelen die op de markt zijn neemt door innovatie steeds verder toe.

Waar komen deze zonnepanelen vandaan? Wie is de producent of hoe wordt bepaald wie ze gaat produceren?

De initiatiefnemer van een zonneveld of zon op dak project zorgt voor de aanschaf van de zonnepanelen. Dit kunnen panelen uit Nederland zijn, maar deze panelen kunnen ook elders worden ingekocht. Deze keuze ligt dus bij de ontwikkelaar van het project.

Wat gebeurt er met de zonnepanelen die vervangen moeten worden?

Zonnepanelen die vervangen moeten worden, die worden ingenomen door de importeur of producent van de zonnepanelen. Ook zijn er diverse inleverpunten. De panelen worden dan verwerkt volgens de AEEA richtlijn. De zonnepanelen worden zo verwerkt dat er zo veel mogelijk materialen kunnen worden hergebruikt.

Welke kosten zijn aan het vervangen van zonnepanelen verbonden?

Als een paneel vervangen wordt, moet er een nieuw paneel worden aangeschaft. Om producenten en importeurs van zonnepanelen te ondersteunen met de verwerking van de panelen is Stichting ZRN opgericht, die de verwerking van panelen regelt. Producenten of importeurs betalen een tarief om lid te zijn van ZRN, en een POM (Put on Market) bijdrage per hoeveelheid panelen die ze op de markt brengen om de verwerkingskosten te dekken.

Wie draait er voor de kosten op van het vervangen van zonnepanelen? Dit zijn de projectontwikkelaars, importeurs of producenten van de panelen.

Waar of hoe wordt de opgewekte energie van zonnepanelen opgeslagen? Is de infrastructuur op voorbereid? Zo niet, wat gaat het dan kosten om dat alsnog te doen?

Op dit moment wordt opslag op grote schaal nog niet toegepast. Naar verwachting is dit tot 2030 ook niet nodig. Op wijkniveau (systemen < 15 kW) kan de komende jaren een groter aandeel van de opgewekte stroom direct worden benut door een toenemende vraag tengevolge van bijvoorbeeld elektrische auto's en warmtepompen. Opslag van overschotten kan plaats vinden in thuisaccu's of in accu's van elektrische auto's. Veldsystemen (> 15 kW) leveren vrijwel alle stroom aan het net, met een hoger spanningsniveau dan op wijkniveau. Veel zonnevelden kunnen met het huidige net worden gerealiseerd maar er zijn kosten voor de netaansluiting. Tot het transformatorstation zijn die voor de initiatiefnemer en hierna voor de netbeheerder. Wij merken op dat de netbeheerders betrokken zijn bij de RES'en en dat ze bij een bepaalde locatiekeuze de verhouding tussen zon en wind in relatie tot de netcapaciteit "bewaken" en er eveneens voor zorgen dat de netcapaciteit tijdig wordt uitgebreid.

Welke kosten zijn aan het opslaan van energie van zonnepanelen verbonden en voor wie is de rekening?

Zie vraag 44, FvD.

Is er al een kandidaat bekend die de grote windturbines waarover gesproken wordt kan gaan leveren? Hoe wordt de leverancier vastgesteld?

Er zijn verschillende leveranciers mogelijk . De daadwerkelijke keuze van leverancier is aan de initiatiefnemer.

Wat zijn de kosten van productie, plaatsing en vervanging van 1 grote windturbine? Graag bedragen splitsen.

De kosten voor een turbine bedragen grofweg 1 Euro miljoen per MW vermogen. De daadwerkelijke kosten zijn mede afhankelijk van kosten die sterk per project kunnen verschillen zoals netaansluiting, grondverwerving en plankosten. Een indicatie van verdeling in de investeringen kan zijn :

- Aanschaf turbines 70-80%
- e-infra (netaansluiting+parkbekabeling) 10-20%
- civiel (fundering+wegen+opstelplaatsen) 5 -15%
- overig (engineering+leges+overig) 5-10%

Hoeveel procent subsidie zit er op 1 windturbine?

Het PBL stelt jaarlijks het SDE+ subsidietarief vast. Het basisbedrag voor windenergie anno 2020 ligt tussen de 4,2 en 6,1 cent per kWh afhankelijk van de toepassing en fasering. De subsidie op windturbines wordt de komende jaren vanuit de overheid steeds verder afgebouwd. De concept-adviezen van het PBL voor 2021 stellen voor dat wind op land subsidievrij kan worden gerealiseerd na 2021.

In de RES van U16 staat dat het participatietraject onder meer bestaat uit straatgesprekken en energiecafés. Hoeveel straatgesprekken gaan er gevoerd worden en met wie? Hoe wordt dat bepaald?

Inwoners worden in de fase naar de RES 1.0 betrokken. De wijze waarop wordt per regio en gemeente uitgewerkt in een participatiestrategie. De betreffende gemeenten in de RES-regio's zijn primair verantwoordelijk voor de inwonerparticipatie, gefaciliteerd door de RES-regio. Voorbeelden van activiteiten zijn de energiecafés en straatgesprekken. Hierbij merken wij op dat diverse gemeenten recent lokale kaders voor duurzame energieopwekking voor zon en wind hebben opgesteld of hier mee van start zijn of zullen gegaan. Ook hierbij zijn of worden inwoners betrokken of kregen/ krijgen zij de ruimte om mee te denken of te reageren. Ook ten aanzien van concrete initiatieven zijn of worden inwoners betrokken. Gemeenten maken ten aanzien van de RES een afweging of de inwonerparticipatie samen op kan lopen met andere participatietrajecten op het gebied van de opwek van zon- en windenergie binnen hun grondgebied, zodat overlap wordt voorkomen.

Wat kost het om die straatgesprekken te houden en wie betaalt dat?

Zie het antwoord op vraag 49 van FvD.

Wanneer worden de straatgesprekken als representatief beschouwd?	Zie het antwoord op vraag 49 van FvD.
Hoe worden de straatgesprekken meegewogen in beslissingen over locaties van windturbines en zonneweides?	Zie het antwoord op vraag 49 van FvD.
Hoe worden mensen op de hoogte gebracht van de straatgesprekken?	Zie het antwoord op vraag 49 van FvD.
Hoeveel energiefacés worden georganiseerd?	Zie het antwoord op vraag 49 van FvD.
Wat zijn de kosten daarvan en wie betaalt dat?	Zie het antwoord op vraag 49 van FvD.
Hoe worden deze cafés meegewogen in beslissingen over locaties van windturbines en zonneweides?	Zie het antwoord op vraag 49 van FvD.
Hoe worden de mensen op de hoogte gebracht van deze cafés? Welke kosten zijn daaraan verbonden?	Zie het antwoord op vraag 49 van FvD.
In het voorlopige conceptbod van de RES U16 wordt op geen enkele van de 66 bladzijdes een bedrag genoemd. Waarom is dit? Denkt u dat dat niet wenselijk is? Zo ja, waarom is het er dan niet en zo nee, waarom niet?	Wij verwachten u op korte termijn een globale schatting te kunnen leveren van de kosten van de uitvoering van de drie RES'en, waarbij wij in zullen gaan op de verschillende kostensoorten. Verreweg het grootste deel van de kosten ligt bij de uiteindelijke ontwikkelaars en exploitanten van de concrete initiatieven.
In de voorlopige concept RES van Amersfoort wordt op blz 3 gesproken van locaties die het meest kansrijk zijn op korte termijn. Waarom wordt hier naar de korte termijn gekeken en niet naar de lange termijn?	De korte termijn is tot 2030, de horizon van de RES 1.0. Daarbinnen moet de doelstelling van 35TWh met bestaande technieken worden gerealiseerd. Dit is de reden om naar de korte termijn te kijken. Hiervoor zijn kansrijke zones benoemd. Er is in zijn algemeenheid kansrijke zones in kaart gebracht en kansrijke zones voor 2030.

Is het mogelijk dat als naar de lange termijn gekeken wordt, er andere keuzes gemaakt worden? Graag zo uitgebreid mogelijk toelichten.

De RES'en 1.0 richten zich in hoofdzaak op de periode tot 2030, omdat dat de horizon is voor het realiseren van de doelstelling van 35TWh duurzame energieopwekking op land op basis van thans beschikbare technieken. Samen met de in het Klimaatakkoord voorziene groei van wind op zee zal hiermee op landelijk niveau ca. 70% van de elektriciteitsopwekking in 2030 hernieuwbaar zijn. Daarmee is de opgave voor de lange termijn nog niet gerealiseerd: een energieneutrale provincie Utrecht in 2040 en landelijk de ambities van het klimaatakkoord in 2050. Naast de restopgave voor elektriciteit liggen er nog grote opgaven in andere sectoren. De scenario's voor de langere termijn zullen aan bod komen in RES 2.0 en 3.0 en daarbij zullen innovaties een belangrijke rol moeten gaan spelen. Dit geldt in het bijzonder voor andere sectoren dan elektriciteitsopwekking, zoals mobiliteit en gebouwde omgeving, omdat de relatieve opgave in die sectoren na 2030 groter is dan voor elektriciteit.

Op dezelfde bladzijde wordt gezegd dat er een open houding aangenomen wordt mbt nieuwe initiatieven? Wat wordt hiermee bedoeld en hoe wordt dit vormgegeven en bewaakt?

De RES wil aanvaardbare initiatieven buiten de in de paragraaf genoemde (hoofd)zoekrichting niet op voorhand uitsluiten. Daartoe wordt gekeken naar gebieden buiten de in eerste instantie te ontwikkelen gebieden nabij stedelijke gebieden en infrastructuur. Ook deze (aanvullende) gebieden zullen moeten worden meegenomen in RES 1.0 en RES 2.0.

Op dezelfde bladzijde wordt gezegd dat er ingezet wordt op technieken als biogas, geothermie en aquathermie. Is daar een overzicht van? (En dan met name van locaties en kosten).

Er is nog geen overzicht van specifieke locaties en kosten. Er zijn wel verschillende locaties denkbaar waar aquathermie en geothermie kunnen worden toegepast. Aquathermie kan worden gewonnen uit oppervlaktewater, afvalwater en drinkwater. In de regio Amersfoort zijn er bijvoorbeeld mogelijkheden nabij het Gooimeer/Eemmeer, de Eem, het Valleikanaal en de rioolwaterzuiveringsinstallatie Amersfoort maar ook kleinere plassen, riviertjes en kanalen kunnen interessant zijn. In de concept-RES worden daarom nog geen specifieke locaties genoemd waar warmte wordt gewonnen (of afgezet). De provincie werkt aan een visie op aquathermie die naar verwachting in september zal worden opgeleverd. Hetzelfde geldt voor geothermie: op basis van onder andere het SCAN-programma van EBN zal worden bepaald welke locatie of locaties in de regio het meest geschikt zijn qua geologische ondergrond om een boring uit te voeren. Met betrekking tot biogas zijn er al installaties te Bunschoten-Spakenburg en Woudenberg die groen gas produceren. De komende jaren wordt onderzocht of het wenselijk is deze installaties uit te breiden en/of nieuwe installaties te ontwikkelen voor de productie van groen gas. Vooralsnog zijn er geen vergunningaanvragen bij de provincie bekend om nieuwe groen gasinstallaties te bouwen of bestaande uit te breiden.

Op welke wijze wordt aan vorige vraag vormgegeven aan de inzet op genoemde technieken?

Verwezen wordt naar het antwoord op vraag 62 van FvD.

Op blz 3 (onder het kopje concept bod) wordt gezegd dat de procedures van deze initiatieven in een gevorderd stadium zijn. Wat wordt hiermee bedoeld?

Hiermee wordt bedoeld dat Omgevingsvergunningen voor deze projecten zijn verleend.

Op blz 3 wordt gezegd dat de regio in kaart heeft gebracht welke gebieden het meest kansrijk zijn. Hoe is die afweging gemaakt?

Er zijn diverse aspecten meegewogen: de infrastructuur, stedelijke gebieden, landschap, huidige en al geplande activiteiten van de regio voor duurzame opwek van elektriciteit, de (toekomstige) ruimtelijke kaders en beleidsruimte, de beschikbare capaciteit van het elektriciteitsnetwerk en mogelijke doorontwikkelingen hierin, de ambitie van de regio en de beschikbare bewezen energietechnieken. De weging is gemaakt door ambtelijke afstemming en uiteindelijk de bestuurders, waarbij veelal ook lokale kaders zijn meegewogen.

Zijn bij de afwegingen ook eventuele bezwaren van omwonenden en inwoners meegenomen? Indien dit niet het geval is, waarom niet?

Inwonersparticipatie moet nog plaats vinden, dus dit gebeurt pas in de fase naar RES 1.0.

Als gesproken wordt over het meest kansrijk, gaat het dan over korte termijn of lange termijn? Of een combinatie van beiden en hoe is die afweging dan tot stand gekomen?

De meest kansrijke zoekgebieden zijn benoemd voor de korte termijn tot 2030. Daarnaast zijn overige zoekgebieden genoemd. Wij achten het niet uitgesloten dat wanneer zoekgebieden na nadere analyse afvallen of er sprake is van planuitval wordt gekeken naar de mogelijkheid om een deel van de overige locaties 'naar voren' te halen. Wanneer dit aan de orde is, moet de regio daarover in gesprek.

Kan de inventarisatie van de warmtevraag nodig van invloed zijn op het concept RES? Zo ja, waarom wordt dan niet gewacht tot deze klaar is?

De concept RES bevat al een overzicht van de warmtevraag en aanbod op regionaal niveau. Er hoeft niet gewacht te worden.

In de laatste alinea op blz 3 staat dat is opgenomen hoe inwoners en organisaties die een belang hebben meepraten, meedenken en meedoen... Bent u het met ons eens dat alle inwoners een belang hebben bij de vormgeving van de RES? Zo nee, waarom niet?

Ja, alle inwoners hebben belang bij het vormgeven van de RES. Wel hebben inwoners de vrijheid om te bepalen op welke wijze zij dat belang uiten. In participatieprocessen rondom concrete initiatieven zijn er altijd inwoners die zeer actief mee willen doen, en inwoners die een nieuwsbrief voldoende vinden.

Op blz 54 zien we in een tijdslijn hoe inwoners meegenomen zouden zijn. Daar staat een regionale inspraakavond op 15 april die dus niet is doorgedaan. Verder stond er een digitale consultatie gepland in maart. Hoeveel bewoners zijn geconsulteerd? Wat zijn de bevindingen en wat wordt hiermee gedaan?

De regio heeft, in plaats van de regionale inspraakavond op 15 april, inwoners in april in de gelegenheid gesteld om via www.resregioamersfoort.nl een inspraakreactie kunnen geven. Wij hebben de inspraakreacties, 54 in totaal, aan u toegezonden. In de periode van 1 maart 2020 tot en met 12 mei 2020 is het online platform 2699 x bezocht door unieke bezoekers. De pagina voor de digitale consultatie is in deze periode verreweg het beste bezocht met 1162 weergaven.

In de tijdslijn op blz 55 staat dat inwoners gaan werken aan een participatievoorstel voor kansrijk gebied. Wat zijn de criteria voor dit kansrijk gebied?

Kansrijke gebieden zijn gebieden waarvan door de regio de inschatting is gemaakt dat hier grootschalige opwek van duurzame energie kan plaatsvinden. Dit is gedaan op basis van een expert judgement.

Hoe worden inwoners hiervoor benaderd? En wat wordt met hun bevindingen gedaan? Zijn daar criteria voor? Zo nee, acht u dat dan niet wenselijk?

Dit wordt nader uitgewerkt in het participatievoorstel.

Op blz 55 wordt een provinciale projectleiderspool genoemd. Uit hoeveel mensen bestaat deze pool en welke training hebben ze hiervoor gevolgd? Wat zijn de kosten voor deze trainingen geweest?

De provincie heeft het oprichten en trainen van de projectleiderspool belegd bij de NMU. Op dit moment zijn er 24 getrainde projectleiders die trainingen van de NMU en Energie Samen hebben ontvangen voor een bedrag van circa 30K€

Wat vind GS belangrijker in de RES, dat er CO2 vermindering is of het gebruik van duurzame energie?

In de RES moet invulling worden gegeven aan een regionale bijdrage aan de landelijke doelstelling van 35 TWh voor het opwekken van electriciteit door middel van hernieuwbare energie. Dit is onderdeel van het klimaatakkoord om voor Nederland als geheel te komen tot 49% CO2 reductie in 2030 ten opzichte van 1990.

In de PS is door de gedeputeerde toegezegd dat kernenergie vanaf 2030 niet is uitgesloten. Waarom wordt er in de RESsen niet gesproken over kernenergie als mogelijkheid vanaf 2030?

De RES Foodvalley benoemt de mogelijkheid voor (kleine) kerncentrales na 2030. In het ontwerp RES U16 is een lijst van motie en amendementen van raden en staten bijgevoegd. De motie van de gemeente Stichtse Vecht is daar in opgenomen en wordt in de RES behandeld als een zienswijze. Deze heet "Onderzoek rol kernenergie". In de regio Amersfoort is naar 2030 gekeken en valt kernenergie daarom niet onder de scope. De keuzes m.b.t. kernenergie liggen bij het Rijk.

Volgens minister Wiebes zou een kerncentrale van 1000-1500 Mw (Jaarlijks 8 Twh) in theorie 3 miljoen huishoudens kunnen voorzien van elektriciteit. Een Rolls Royce kerncentrale (440Mw) die beschikbaar is vanaf 2030 kost 2-3 Miljard zou alle nog geen 700.000 huishoudens in de provincie Utrecht kunnen voorzien van elektriciteit. Is GS bereid om daad bij het woord te voegen en serieus onderzoek te gaan doen naar kernenergie als bron van energie vanaf 2030? Zo ja, hoe wordt dit vormgegeven en zo nee, waarom niet?

In het programmaplan energietransitie, programmaliijn 4, pagina 33 is afgesproken dat GS de innovatie ontwikkelingen volgen die een rol kunnen spelen in het Utrechtse energiesysteem. Kleine kerncentrales is één van de ontwikkelingen die wij volgen. Hierbij merken wij op dat moties over onderzoek naar kernenergie zijn verworpen, waaronder motie 60 dd september 2019 van FvD.

Om ervoor te zorgen dat er geen stroomuitvalen zijn in het netwerk, welke bron van energie wordt er gebruikt al back-up?

Het opgesteld vermogen aan aardgas in Nederland is ruim voldoende om de komende jaren "bij te springen" bij onvoldoende aanbod van zon en/of windenergie. In Utrecht (Lage Weide) staat bijvoorbeeld de ruim 250 MW aardgasgestookte STEG van Eneco.

Op het doden van een roofvogel staat een boete. Als een windmolen een roofvogel in stukken hakt, wordt er dan ook een boete uitgeschreven? En zo ja aan wie?

Indien redelijkerwijs voorzien kan worden dat door het in gebruik zijn van een windturbine vogels worden gedood, is er sprake van een overtreding van het verbod van artikel 3.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. Indien hiervoor geen ontheffing of vrijstelling op basis van artikel 3.3 van de wet is verleend, is er sprake van een misdrijf. Dit kan worden bestraft met een geldboete. Deze zal dan worden opgelegd aan de overtreder: normaal gesproken de exploitant van de betreffende windturbines.

Is er bekend hoeveel stikstof uitstoot er vrijkomt met de bouw van windturbines en zonneparken?

De emissie van stikstof (NOx) gedurende de aanlegfase (windturbines en aanrijroutes) van de huidige windparken in onze provincie bedraagt ca. 265 kg tot 285 kg per jaar. Hierbij moet opgemerkt worden dat de aanleg van het windpark maximaal één jaar duurt. Voor windpark Goyerbrug is berekend dat op alle rekenpunten (in een straal tot 50 km van de aanlegwerkzaamheden) de depositie 0,00 mol N/ha/jaar bedragen.

Kunt u een compleet overzicht aanleveren van alle gemaakte en te maken kosten die nodig zijn om de voorlopige conceptbiedingen uit te voeren? Zo nee, waarom niet en vindt u dat niet een omissie in het conceptbod?

Wij verwachten u op korte termijn een globale schatting te kunnen leveren van de kosten van de uitvoering van de RES'en, waarbij wij in zullen gaan op de verschillende kostensoorten. Pas nadat projecten zijn gerealiseerd kan een definitief overzicht worden gemaakt. Verreweg het grootste deel van de kosten ligt bij de uiteindelijke ontwikkelaars en exploitanten van de concrete initiatieven.

Met welke energiebron wordt een windmolen opgestart?

Een verticale-as turbine (zoals op sommige gebouwen geplaatst) vraagt een kleine hoeveelheid stroom. Een turbines zoals bedoeld in de RES'sen kan gaan draaien bij een lage windsnelheid.

De bladen van windturbines hebben gemiddeld een leeftijd van 20 jaar. Is het vervangen van de bladen ook meegenomen in de prijs- en uitstootberekening? Zo nee, waarom niet?

Wij interpreteren de prijs als de kosten van de windturbine. Bij aanvang van een project worden de vervangingskosten niet meegenomen. De keuze om na 20 jaar de bladen te vervangen of de gehele turbine te ontmantelen is bij aanschaf niet altijd bekend. Wij interpreteren de uitstoot als de hoeveelheid energie die nodig is om een turbine te fabriceren. De energetische terugverdientijd, dus de tijd die nodig is om evenveel energie op te wekken als er benodigd is voor de productie, bedraagt minder dan een jaar.

In de verschillende bijeenkomsten met vertegenwoordigers van de RES-regio's werd steeds het belang van draagvlak benadrukt. Wanneer is er volgens u sprake van voldoende draagvlak? Graag zo uitgebreid mogelijk toelichten.

De mate van draagvlak laat zich op vele manieren uitleggen. Bezien vanuit de representatieve democratie is sprake van voldoende draagvlak als een collegebesluit, na een zorgvuldige voorbereiding met betrokkenen uit de samenleving, aan de raden / staten een voorstel te doen in het vertrouwen dat dit voorstel zal worden aangenomen.

De participatietrajecten worden aan de regio zelf overgelaten. In de Regio Amersfoort kregen inwoners kans om via een website van april tot 30 april een formulier in te vullen. Vindt u dit een goed voorbeeld van participatie? Zo nee, wat gaat u daaraan doen?

Deze vraag wordt via de art. 47 vraag beantwoord.

Hoe wordt draagvlak gemeten of getoetst? Alleen bijeenkomsten organiseren is niet hetzelfde als draagvlak. Bent u het daarmee eens? Zo nee, waarom niet?

De mate van draagvlak laat zich op vele manieren uitleggen. Bezien vanuit de representatieve democratie is sprake van voldoende draagvlak als een college besluit, na een zorgvuldige voorbereiding met betrokkenen uit de samenleving, aan de raden / staten een voorstel te doen in het vertrouwen dat dit voorstel zal worden aangenomen.

Wat als blijkt dat er niet voldoende draagvlak is? Wat gebeurt er dan, wat zijn de gevolgen?

Het is aan u als volksvertegenwoordigers om daar een keuze in te maken, waarbij opgemerkt moet worden dat ruimtelijke wetgeving de kaders geeft waarbinnen politieke besluiten kunnen plaatsvinden.

Geen vraag, alleen een oproep.

Geen vraag.

Wat is het verschil tussen een concept en een ontwerp?

De voorliggende RES'en van de Regio Amersfoort en de regio Food Valley worden aangeduid als concept. De voorliggende RES van de regio U16 wordt door de regio aangeduid als ontwerp. Dit is enkel een verschil in benaming.

Waarom wordt PS niet gevraagd om de RES'en vast te stellen? Graag krijgen we de juridische afspraken rondom de rol van PS op een rij, nu wij in de veronderstelling zijn dat de RES'en zelf ook door PS vastgesteld moeten worden conform deze afspraken, inclusief dit concept. Eerder was het argument om in te stemmen met de startnotities dat latere besluitvorming op de inhoud zou plaatsvinden. Nu blijkt dat niet zo te zijn en wordt alleen instemming met het indienen in Den Haag gevraagd. Klopt dit en is dit de wijze waarop de gedeputeerde de rol van PS wil invullen?

PS worden gevraagd om, net als GS, in te stemmen met het indienen van de concept- en ontwerp RES bij het Nationaal Programma en tevens om de inspanningen te leveren om de hoogte van het concept-bod gestand te doen. De thans voorliggende RES'en betreffen een concept. Dit betekent een voorlopige inhoud die nog verder uitgewerkt zal worden om tot een volwaardige RES te worden. Om dit te benadrukken hebben wij de concept- en ontwerp RES'en niet ter vaststelling aan uw Staten voorgelegd. Het maken van afspraken tussen bestuursorganen is een bevoegdheid die toekomt aan het dagelijks bestuur. In tegenstelling tot de RES 1.0 is het niet verplicht om de concept RES'en aan raden, Staten en AB's van Waterschappen voor te leggen. Ons college hecht echter een groot belang aan draagvlak in uw Staten voor deze concept- en ontwerp-RES, omdat het een belangrijke tussenstap is op weg naar de RES 1.0. Om deze reden hebben wij er nadrukkelijk voor gekozen om de concept RES'en wel aan uw Staten voor te leggen. RES 1.0 zal uiteraard ter besluitvorming aan u worden voorgelegd. Alle gemeenten in de 3 regio's volgen hierin dezelfde procedure. In de waterschappen in onze provincie zijn de concept RES'en alleen aan de colleges voorgelegd maar zullen de RES'en 1.0 ook aan de algemene besturen worden voorgelegd.

De vraag hierbij, indien hier een instemmend antwoord op komt, is wat er nog over is te besluiten als dat alleen bij de RES 1.0 zou zijn. Wat voorligt zijn niet enkel Bodem maar ook RES'en immers.

PS zouden met een instemmend antwoord op het Statenvoorstel over de concept RES'en aangeven dat zij de richting en ambities die daarin worden ingezet, onderschrijven als basis voor verdere uitwerking van de RES 1.0. Zie voorts het antwoord op vraag 2 van de VVD.

Ook is eerder aangegeven dat PS kaderstellend zou moeten/kunnen optreden. Kan gedeputeerde aangeven op welke manieren PS deze kaderstellende rol feitelijk dan kan invullen, nu voor ons idee steeds blijkt dat de rol van PS bijna niet bestaat?

De besluiten over startnotities en over de concept- en ontwerp-RES'en RES'en beschouwen wij als kadestellend. Zo zijn er bij bespreking van de startnotities moties aangenomen die richting geven aan de verdere uitwerking. Door in te stemmen met het voorgestelde besluit bevestigen uw Staten dat wij op de goede weg zitten en geeft u ons de opdracht om ervoor zorg te dragen dat de hoogte conceptbod wordt uitgevoerd in concrete projecten voor zover wettelijke en beleidsmatige aspecten dat ons toelaten.

Kan de gedeputeerde uitleggen wat voor mandaat hiermee aan hem wordt gegeven? Als er bijvoorbeeld in een concept RES staat dat op locatie X een aantal windmolens is voorzien, wordt dan hiermee een mandaat gegeven om op die specifieke locatie het ruimtelijk (inpassingsplan) mogelijk te maken dat de windmolens daar komen? In die specifieke situatie dat, ondanks het benoemen in de RES van de locatie, de gemeentelijke ruimtelijke procedure vastloopt. Of bedoelt gedeputeerde dit op een andere manier? Graag specificering van hetgeen waar PS mee gevraagd wordt in te stemmen onder 2.

Planologische besluiten die nodig zijn voor realisatie kunnen alleen worden genomen als deze politiek-bestuurlijk, planologisch-juridisch en economisch haalbaar zijn. Met het vaststellen van het voorliggende besluit spreekt de provincie zich uit om vanuit haar eigen rol, belangen en bevoegdheden zich in te spannen om tot projecten te komen waarmee aan de hoogte van het concept-bod wordt voldaan. Dat kan bijvoorbeeld zijn door gemeenten en initiatiefnemers te helpen in het participatieproces of te adviseren over hoe rekening te houden met provinciale planologisch juridische en andere wettelijke kaders. Ook het voorbereiden van een inpassingsplan (na inwerkingtreding Omgevingswet projectbesluit) behoort hier tot de mogelijkheden, waarbij wij opmerken dat het vaststellen van een inpassingsplan een bevoegdheid is van uw Staten. De RES is een beleidsstuk waar geen juridische gevolgen uit voortvloeien, zoals de verplichting tot het vaststellen van een inpassingsplan.

Welke aanpassingen kunnen later nog op dit concept bod(en) gedaan worden en wanneer zou dit dan zijn.

Dit kan bij de RES 1.0, maar ook in opvolgende versies van de RES'en (2.0, 3.0). Het is de bedoeling dat de RES'en tweejaarlijks worden herijkt.

Een hoger dan wel een lager bod? Door nu in te stemmen met het RES bod en in beslispunt 2 aan de hoogte van het bod een inspanningsverplichting te koppelen, vragen wij ons af of de provincie zich niet bindt aan een bod dat nog niet rechtsgeldig is. Hoe staat deze inspanningsverplichting in verhouding met het uiteindelijk bod in de RES 1.0?

De inspanningsverplichting tot het realiseren van het conceptbod tot 2030 is de opdracht die u ons nu al meegeeft voor de uitwerking naar de RES 1.0 samen met de overige regionale partners. Wij vinden het belangrijk dat er zo snel mogelijk zekerheid ontstaat over het realiseren van de 35TWh aan duurzame opwek landelijk voor 2030, om aan de afspraken van het Klimaatakkoord te voldoen.

Een anders-soortig bod (andere energiebronnen toevoegen voor en /of na 2030)?

Het toevoegen van andere energiebronnen dan de huidige technieken is mogelijk (na 2030), zolang dit niet een langere doelstelling voor de huidige technieken tot gevolg heeft. Dat zou in strijd zijn met de afspraken die zijn gemaakt in het klimaatakkoord.

Een bod met andere locaties?

Het is mogelijk dat in de RES 1.0 vanwege de haalbaarheid zoekgebieden aangepast worden, zoekgebieden komen te vervallen of nieuwe zoekgebieden worden aangewezen. Dit is een belangrijk onderwerp van nadere uitwerking tussen het concept bod en de RES 1.0. Ook daarna is het nog steeds mogelijk dat locaties uiteindelijk niet mogelijk blijken of dat nieuwe locaties in beeld komen die goed inpasbaar blijken. Dit past bij het karakter van de RES'en en kan worden meegenomen in RES 2.0 en 3.0.

Een intrekking van het gehele en een deel van het bod omdat uit de participatie blijkt dat de omwonenden de bouw van deze energiebronnen niet wensen?

We houden er rekening mee dat een deel van de inwoners tegen een of meerdere projecten voor de opwek van duurzame energie zijn. Dit is geen reden om het bod te verlagen. Het kan zijn dat een project na zorgvuldige afweging en participatie toch doorgang moet hebben of het kan blijken dat naar een alternatieve locatie moet worden uitgezien.

Kan GS aangeven hoe de prioritering plaatsvindt van alle ruimtevragers. Uit het coalitieakkoord blijkt veel ambitie maar wordt niet duidelijk of hier ook een prioritering bij hoort en hoe die dan volgbaar is voor PS.

Het coalitieakkoord bevat inderdaad diverse ambities die ruimte vragen. Met de Ontwerp Omgevingsvisie en -verordening geven GS, deels sectoraal, deels integraal, aan waar deze ambities ruimte kunnen vinden (maar niet waar het moet). Daarnaast bevat de Ontwerp Omgevingsvisie uitgangspunten voor beleid en uitvoering, te weten opgaven realiseren met respect voor de Utrechtse kwaliteiten en concentreren en combineren van nieuwe ontwikkelingen.

Hiermee bieden we ruimte voor andere trajecten en processen, zoals de Regionale Energiestrategieën (RES) en voor lokale afweging. Op lokaal niveau kan met deze kaders bekeken worden welk laadvermogen gebieden hebben. Het realiseren van de ambities en de nieuwe opgaven vindt dus plaats in de regio's / gebieden. De gebieden in de Omgevingsvisie komen overeen met de RES-regio's. In deze gebieden komen opgaven bij elkaar en kan er samen met diverse partijen gewerkt worden aan oplossingen die tegemoet komen aan de diverse ambities, waarin deze uitgangspunten centraal staan en waarin diverse opgaven samen komen. Dit is zeker ook een onderwerp waar bij de verdere uitwerking naar RES 1.0 gemeenten, provincie en waterschappen gezamenlijk oog voor zullen hebben.

Is dit een juiste afspiegeling van de vertaling van het coalitieakkoord? Klopt dit beeld en hoe kunnen we dan bereiken dat de inwoners van onze provincie niet alleen hernieuwbare energie kunnen inzetten, maar daar ook een woning voor hebben?

In de Ontwerp Omgevingsvisie en -verordening wijzen wij als provincie niet langer de locaties aan waar woon-, werk- en duurzame energielocaties gerealiseerd kunnen worden. In plaats daarvan hebben we in visie en verordening aangeven met welke kaders, voorwaarden en kwaliteiten rekening moet worden gehouden. Vervolgens is het aan de regio's om hier samen met ons invulling aan te geven. Het is dus niet zo dat overal duurzame energiebronnen gerealiseerd kunnen worden. Om de voorwaarden op een locatie te weten, moet in de (digitale) Ontwerp Omgevingsverordening gekeken worden. En het is dus ook niet zo dat er maar twee verstedelijkingslocaties zijn. Wel zijn deze twee locaties opgenomen in de Omgevingsvisie, omdat het hier om echt grootschalige locaties gaat. Conform het Statenbesluit van 29 januari 2020 over het Afwegingskader Uitbreidingslocaties zal de keuze van woningbouwlocaties samen met gemeenten worden uitgewerkt in de regionale programmering van woningbouw en is het college daar inmiddels mee gestart.

ad a: wie bepaalt nu of de natuur voorgaat of de windmolens, is dat de gemeente die in haar OV hier een prioritering voor heeft opgenomen? Is dat de RES die mandaat heeft gevraagd door instemming met de conceptbodem? Of is dat de provincie die in de POVI alles mogelijk maakt, zonder een duidelijke keus? En wat zijn de mogelijkheden voor GS om ingeval een gemeente alsnog afziet van bouw van windmolens, dit dan alsnog wel te laten gebeuren? En is het ook mogelijk om vooraf aan te geven langs welke meetlat dan door GS besloten wordt om wel of niet een instrumentarium daar op in te zetten?

De Ontwerp Omgevingsverordening geeft aan wat er mag in natuurgebieden. Nu kent de Omgevingsverordening niet de term 'natuurpark', maar wel bijvoorbeeld Natuurnetwerk Nederland (NNN) of weidevogelkerngebieden. Voor NNN is in de verordening opgenomen dat als zo'n ontwikkeling (activiteit genoemd) leidt tot aantasting van het NNN, dit moet worden gecompenseerd binnen een samenhangend gebied, waarbij het geheel binnen 10 jaar moet leiden tot een duidelijk aantoonbare meerwaarde voor het natuurnetwerk Nederland voor wat betreft kwaliteit, oppervlakte en samenhang. Voor weidevogelkerngebieden is opgenomen dat een project voor wind- of zonne-energie gerealiseerd kan worden, mits wordt voorzien in een aantoonbare verbetering van het leefgebied van de weidevogels. Deze regels zijn geformuleerd als 'instructieregels'. De gemeente moet ze opnemen in haar Omgevingsplan. Daarmee kan de gemeente bepalen of dit project, binnen de regels zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, doorgang kan vinden. Bovendien gelden op basis van wet- en regelgeving van het Rijk gebiedsspecifieke voorwaarden voor natuur. Hier moet uiteraard ook aan voldaan worden. Wat betreft de inzet van het provinciaal instrumentarium. Daarover is in de Ontwerp Omgevingsvisie aangegeven: *"Mochten binnen het tijdspad voor de RES'en in een gemeente de afgesproken doelen niet gehaald worden en logische locaties niet benut worden, dan zijn wij bereid ons volledige instrumentarium uit de Omgevingswet in te zetten, teneinde voldoende duurzame energie opwek te realiseren."* Hiermee is die duidelijkheid dus al gegeven.

Ad b: Als er ergens veel woningen gebouwd kunnen worden maar dat gaat niet samen met het bouwen van hernieuwbare energiebronnen, wie bepaalt dan wat voorgaat? Is dat de RES die mandaat heeft gevraagd door instemming met de conceptboden? Of is dat de provincie die in de POVI alles mogelijk maakt, zonder een duidelijke keus? En wat zijn de mogelijkheden voor GS om ingeval een gemeente alsnog afziet van bouw van windmolens, dit dan alsnog wel te laten gebeuren? En is het ook mogelijk om vooraf aan te geven langs welke meetlat dan door GS besloten wordt om wel of niet een instrumentarium daar op in te zetten?

Het proces voor het komen tot locaties voor duurzame energie verloopt via de regionale energiestrategieën. Voor wonen en werken gaat dat lopen via regionaal programmeren. Beide zijn een gezamenlijk proces van gemeenten en provincie. De regio's waarin gewerkt wordt zijn hetzelfde en de betrokken overheden zijn ook hetzelfde. Voor beide processen geven de Ontwerp Omgevingsvisie en -verordening de kaders aan. Mochten er in beide trajecten dezelfde locaties naar boven komen voor verschillende ontwikkelingen, dan is het aan de gezamenlijke partijen in de regio om te besluiten wat voorrang heeft of bijvoorbeeld welke fasering hierbij gehanteerd gaat worden. Overigens wordt in en samen met de regio U16 via het Ruimtelijk-Economisch Perspectief en Programma (REP) al actief gezocht naar verbinding tussen de genoemde opgaven, zodat er een integraal toekomstbeeld voor de regio ontstaat waarin alle opgaven een logische en samenhangende plek krijgen. Wat betreft de inzet van het provinciaal instrumentarium. Daarover is in de Ontwerp Omgevingsvisie aangegeven: *“Mochten binnen het tijdspad voor de RES'en in een gemeente de afgesproken doelen niet gehaald worden en logische locaties niet benut worden, dan zijn wij bereid ons volledige instrumentarium uit de Omgevingswet in te zetten, teneinde voldoende duurzame energie opwek te realiseren.”* Hiermee is die duidelijkheid dus al gegeven. Uiteraard zullen bij locatiekeuzen voor opgaven als wonen, werken, recreatie of energie-opwekking door ons altijd een afweging worden gemaakt met andere provinciale belangen en opgaven.

Is het mogelijk om het tweede deel van het gevraagd besluit te faseren nu hier veel onduidelijkheid over is en er geen burgerparticipatie is doorlopen. Hoe zien de andere partijen dit?

Dit is een vraag aan PS. Het tweede beslippunt in het Statenvoorstel is opgenomen om gemeenten voldoende zekerheid te geven dat de provincie de boden ruimtelijk mogelijk wil maken. Dit geeft nog voldoende ruimte om bij de verdere uitwerking naar zoeklocaties en de uiteindelijke uitwerking daarvan verschillende belangen tegen elkaar af te wegen. Zie ook antwoord op vraag 9 van de VVD.

In de appreciatie van NPRES wordt ook het bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak meegenomen. Maar de Utrechter RES'en hebben alleen stakeholdermanagement gedaan zo is te lezen. Nu men dus later participatie gaat doen met de inwoners, hoe kan het NPRES daar dan wat van vinden? Kennelijk was de gedachte van het RES programma dat het maatschappelijk draagvlak nu al onderdeel is van de concepten maar dat is in Utrecht niet zo, begrijpen we dat goed?

Er zijn verschillende zaken die inzicht geven in het maatschappelijk draagvlak. De besluitvorming in raden en Staten over de concept RES'en is daarbij een graadmeter. In het afwegingskader van het Nationaal Programma RES zijn er verschillende zaken die als onderdeel van maatschappelijk draagvlak gezien worden. In de concept-RES wordt gevraagd om een beschrijving hoe inwoners, maatschappelijke organisaties en marktpartijen zijn betrokken. Inwonersparticipatie ligt primair bij de gemeenten, die daar passend bij de fase waar ze zich in bevinden en afhankelijk van de vraag of er concrete initiatieven spelen mee bezig zijn. In veel gemeenten hebben er overigens al inwonersparticipatieprocessen plaats gevonden bij het opstellen van lokale kaders voor zon en wind. In de RES 1.0 wordt een overzicht van concrete afspraken gevraagd.

Op welke manier wordt dit opgepakt door de RESregio's? Volgt er een aanvullend plan van aanpak of startnotitie voor de RES 1.0? En kan participatie met inwoners zonder dat er sprake is van feitelijk aangewezen locaties waar de fysieke bouw van hernieuwbare energie gaat plaatsvinden bekend is?

De teams van alle drie de Utrechtse RES-en werken aan een plan voor de volgende fase, waar inwonersparticipatie een belangrijk onderdeel van is. Daarbij loopt participatie idealiter van een meer oriënterend fase naar steeds concretere fasen tot uiteindelijk de vergunningsaanvraag. Het is goed om te beseffen dat de RES niet dit volledige proces beslaat, maar dat participatie op een gegeven moment plaatsvindt het kader van een concrete ontwikkeling.

Kan de gedeputeerde de rol van de provincie feitelijk beschrijven (zonder containerbegrippen als 'bijdrage, faciliteren, ondersteunen" maar met termen als: zoveel mensen gaan vragen beantwoorden, of deze acties gaat de provincie ondernemen, of een indicatie van zoveel mensen hebben een enquête ingevuld, zoveel mensen zijn naar (digitale) bijeenkomsten geweest, zoveel antwoorden hebben we kunnen geven, zoveel roadshows hebben we gedaan oid)?

De rol van de provincie Utrecht is die van één van de partners in de RES. Onze inspanningen passen daarbij. De feitelijkheden waar om gevraagd wordt betreft de verantwoordelijkheid van de RES-teams en indien het gemeentelijke participatie betreft de gemeente. Wij ondersteunen die door het organiseren van workshops en trainingen, adviseren over de participatie-aanpak en de vormgeving van lokaal beleid gericht op participatie, en indien gewenst trekken wij bij participatieprocessen samen op met gemeenten in de uitvoering (een enkele gemeente maakt hier gebruik van). Op het gebied van participatieprocessen hebben wij ook een Blauwdruk participatie-aanpak opgesteld voor gemeenten, en andere tools (zoals een omgevingsscan) die gemeenten helpen regie te voeren op het participatieproces. Aanvullend ondersteunen wij de energiecoöperaties in verdere professionalisering door trainingen voor projectleiders aan te bieden en met hen een regionale ondersteuningsorganisatie te ontwerpen die bedoeld is om energiecoöperaties meer slagkracht te geven. Ook zetten wij provinciale onderzoeken uit naar burgerschapsstijlen in relatie tot duurzaam die als input dienen richting de RES 1.0, en verstevigen de uitvoeringskracht van energiecoöperaties door samen een regionale organisatie te ontwerpen die helpt in het realiseren van projecten.

Nu er sprake is van een aantal maanden extra tijd kan PS er dan vanuit gaan dat deze tijd direct ingezet wordt om de participatie bijdragen door de provincie zsm op te pakken en extra aandacht te geven?

Ja, dat is wat we beogen. De extra tijd wordt ingezet om invulling te geven aan het vervolg richting RES 1.0 en de participatie is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Daarvoor worden nu plannen van aanpakken en participatiestrategieën opgesteld. Om de extra tijd die nu vanuit NP RES wordt geboden effectief te kunnen benutten, is spoedige behandeling van de concept RES'en in raden en Staten gewenst.

Hoe wil GS gaan meten of er kwantitatief en kwalitatief voldoende maatschappelijk draagvlak is om door te gaan?

De mate van draagvlak laat zich op vele manieren uitleggen. Bezien vanuit de representatieve democratie is sprake van voldoende draagvlak als een college besluit, na een zorgvuldige voorbereiding met betrokkenen uit de samenleving, aan de raden/ staten een voorstel te doen in het vertrouwen dat dit voorstel zal worden aangenomen.

Hoe ziet de provincie dit voor zich en welke rol neemt zij hierin?

De provincie Utrecht is één van de partners binnen de RES-en en wil hier graag samen met gemeenten invulling aan geven. Onze rol daarbij is te typeren als ondersteunen aan de gemeente, partner in de RES en in de werkgroepen participatie, met de mogelijkheid om met meer dan andere partners mensen en middelen in te zetten. Ook verkennen wij met de Utrechtse energiecoöperaties op welke wijze een regionale organisatie in handen van de energiecoöperaties hun uitvoeringskracht kan versterken.

Is het bekend dat dit niet afdwingbaar is aan (bv) corporaties die energiebronnen gaan exploiteren? Dus men kan niet gedwongen worden om de rechten op (winsten van) hernieuwbare energie uit te geven, hoe ziet de provincie dat?

Wij hechten ook aan het voldoen aan de wensen vanuit het Klimaatakkoord. Het juridisch borgen van 50% lokaal eigendom is onder de huidige wetgeving niet zonder meer mogelijk. Wel via anterieure overeenkomsten per project indien het grond betreft in handen van een overheid. Hoe te borgen is nu in onderzoek bij het Rijk. De borging zal overigens moeten plaatsvinden via ruimtelijk plan wat locaties mogelijk maakt, zeer waarschijnlijk het gemeentelijk omgevingsplan. Wij zijn met gemeenten & RES in overleg over deze borging. Een zachte borging, een 'stimulans', kan opname in een verordening zijn. Zo gaan wij in onze toelichting op de Verordening (paragraaf 5.1) uit van het betrekken van de omgeving en het financieel kunnen meeprofiteren door de omgeving.

Hoe ziet de gedeputeerde de verdeling van kosten en baten van zonne- en wind energie als redelijk en betaalbaar voor zich en hoe wil hij dat bewerkstelligen binnen de huidige wet- en regelgeving? Welke rol heeft de provincie hierin om te voldoen aan haar beleid?

In de toelichting op de Ontwerp Omgevingsverordening (paragraaf 5.1) gaan wij bij omgevingsplannen uit van het betrekken van de omgeving en het financieel kunnen meeprofiteren door de omgeving. Bij de verdeling van kosten en baten van duurzame energieopwekking streven we naar 50% lokaal eigendom. Energiecoöperaties zien we als een belangrijk instrument om dat te bereiken. Daarom ondersteunen we de energiecoöperaties zodat hun bereik en professionaliteit toenemen. Daarnaast werken we aan financieel instrumentarium waardoor ook inwoners zonder vermogen kunnen participeren. Een ander model om de samenleving breed te laten profiteren van de duurzame energieopwekking zijn de zogenaamde gebiedsfondsen. Wij ondersteunen gemeenten om deze verschillende vormen van verdeling van kosten en opbrengsten af te wegen en toe te passen.

Hoe ziet de gedeputeerde die geldstroom die alleen ten bate komt van uitbaters van hernieuwbare energiebronnen? (zie de netimpactanalyses).

Investeringen in de benodigde infrastructuur is een taak voor de netbeheerders, die daarin gereguleerd worden door de Elektriciteitswet. Zij halen geld op bij hun klanten, variërend van huishouden tot grootverbruiker, en stellen investeringsplannen op. Dat zijn inderdaad grote bedragen, maar het benodigde kapitaal wordt niet vergaard op basis van een belastinggrondslag. Deze investeringen doen de netbeheerders zowel met het oog op levering van energie als de elektrificatie van de energievraag, onder andere door bedrijven. De kosten die zij daarvoor maken worden conform het Tarievenbesluit gesocialiseerd, waar de Autoriteit Consument & Markt toezicht op houdt. Het is om deze reden belangrijk dat de netwerkbedrijven nu al betrokken zijn bij de RES'en zodat bij locatiekeuzen en de verhouding zon/wind rekening kan worden gehouden met het beperken van de netwerkkosten. Ook bij de analyse van de concept RES'en door PBL en NP RES is dit naar verwachting een belangrijk onderwerp.

Is er een helder beeld bij GS over wat onze burger(s) overheeft voor de energietransitie qua extra kosten? Hiermee kan goed gemonitord worden of we op de goede lijn blijven zitten in de provincie, is de gedeputeerde dat met ons eens?

Een groot deel van de kosten van de energietransitie worden gedragen door het Rijk en de netwerkbedrijven (in Utrecht Stedin). Hoe deze kosten worden gesocialiseerd is aan het parlement. De provinciale bijdrage aan de Energietransitie wordt vastgesteld door PS. We doen geen onderzoeken naar bedragen die inwoners overhebben voor het realiseren van maatschappelijke doelen, ook niet voor de energietransitie. Deze afwegingen worden gemaakt door de parlementen op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau.

Hoe garandeert de gedeputeerde dat dit draagvlak er zal zijn?

Wij hechten aan zorgvuldige participatieprocessen. Dit wil niet zeggen dat een project alleen doorgang kan vinden als een meerderheid van directe omwonenden daarmee akkoord is; net zo min als dat voor andere opgaven geldt. Garanties over draagvlak zijn op voorhand niet te geven, omdat in onze representatieve democratie draagvlak wordt getoetst in de besluitvorming. Wel hebben wij er vertrouwen dat de benodigde besluiten genomen kunnen worden.

Is de gedeputeerde het met ons eens dat het enerzijds niet helder is waar we mee instemmen wat betreft de lange termijn, maar vooral dat het anderzijds een gemiste kans is om niet alleen naar het nu en de route naar 2030 te kijken, maar juist een fundament te leggen voor de lange termijn?

De RES focust zich vooralsnog op de periode tot 2030. De ambities voor de lange termijn zijn verstrekkender en breder dan de ambities tot 2030. De lange termijn ontslaat ons niet van de plicht om nu te handelen met de technieken voor het duurzaam opwekken van energie die thans voorhanden zijn.

Kan PS de concept boden amenderen, bijvoorbeeld met een voorzet voor de lange termijn? Zoals steeds betoogd zoeken we de start van de toekomst die nu begint.

De complicatie bij amendementen is dat er geen uniforme regionale besluitvorming plaatsvindt. Dit hoeft geen belemmering te zijn, maar kan dit wel zijn als belangen en kaderstelling als gevolg van amendering tussen de verschillende partijen in de regio uiteen gaan lopen.

Kan de gedeputeerde aangeven hoe hij die lange termijn nu al meeneemt in de overwegingen?

De RES focust zich vooralsnog op de periode 2030. De ambities voor de lange termijn zijn verstrekkender en breder dan de ambities tot 2030. De lange termijn ontslaat ons niet van de plicht om nu te handelen met de technieken voor het duurzaam opwekken van energie die thans voorhanden zijn.

Staat u er voor open om deze zin krachtiger te formuleren in uw voorstel?

De aangehaalde kanttekening doelt op locatie initiatieven die niet in de RES zijn voorzien, niet op alternatieve energietechnieken. Deze zinsnede doelt er op om ruimtelijk goede initiatieven niet op voorhand uit te sluiten indien deze nu niet zijn opgenomen in de RES.

Kan de gedeputeerde aangeven hoe hij tegenover het opnemen van (oa) kernenergie in de energiemix voor de lange termijn staat? Tot nu toe hebben we als beantwoording meer algemene termen gekregen zoals "er is nog geen aanvraag voor de bouw van een kerncentrale geweest, er is geen plek in Utrecht en het is te duur."

In het programmaplan energietransitie, programmalijn 4, pagina 33 is afgesproken dat GS de innovatie ontwikkelingen volgt die een rol kunnen spelen in het Utrechtse energiesysteem. Kleine kerncentrales is één van de ontwikkelingen die wij volgen. De bevoegdheid m.b.t. kernenergie ligt bij het Rijk.

Zonder nu alle argumenten op te willen schrijven willen we graag weten wat de grondhouding is van gedeputeerde inzake het samen met andere provincies, landelijk dus, ondersteunen van kernenergie als onderdeel van de mix voor de lange termijn, met inhoudelijke argumenten en overtuigingen.

In het programmaplan energietransitie, programmalijn 4, pagina 33 is afgesproken dat GS de innovatie ontwikkelingen volgt die een rol kunnen spelen in het Utrechtse energiesysteem. Kleine kerncentrales is één van de ontwikkelingen die wij volgen. De bevoegdheid m.b.t. kernenergie ligt bij het Rijk.

Graag zou de VVD weten van de andere fracties van PS Dit is een vraag aan de PS fracties.
of er animo is om een gedragen amendement te formuleren waarin de concept-RES'en voor de lange termijn een grotere mix van energie bronnen tot hun beschikking krijgen, die samen met andere landelijke partijen voor een deel ingevuld zou kunnen worden.

Klopt de aanname dat de gedeputeerde ondanks dit alles het Staten Voorstel op korte termijn wil doorzetten, waar geen urgentie voor is? Zo ja waarom?

Uw Staten bepalen op welk moment u over de concept-RES'en een besluit neemt. Omdat alle colleges een besluit over de concept- en ontwerp RES'en hebben vastgesteld verandert het voorstel inhoudelijk niet, ook al wordt daar op een later moment dan voorzien over besloten. De urgentie is dat wij graag de bevestiging van uw Staten krijgen om door te gaan op de ingeslagen weg, zodat wij in de fase naar RES 1.0 gericht verder aan het werk kunnen. De extra tijd wordt ingezet om invulling te geven aan het vervolg richting RES 1.0 en de participatie is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Daarvoor worden nu plannen van aanpakken en participatiestrategieën opgesteld. Om de extra tijd die nu vanuit NP RES wordt geboden effectief te kunnen benutten, is spoedige behandeling van de concept RES'en in raden en Staten gewenst. Het beeld vanuit de gemeente colleges en raden in de regio's is op dit moment als volgt. Alle colleges hebben ingestemd en besluitvorming van raden en staten vindt parallel plaats. Besluitvorming RES Regio Amersfoort Raden van alle gemeenten vindt in september plaats. In de RES Regio Foodvalley vindt besluitvorming van raden bij 6 gemeenten voor het zomer reces plaats. Scherpenzeel is onbekend en Barneveld vindt na de zomer plaats. In de RES U16 was de stand op 7 mei dat 12 gemeenten voor zomer reces gaan besluiten, twee onbekend en twee na de zomer.

Wat vinden wij als commissie/ PS van deze doorzetting? Waarbij de VVD meteen aangeeft dat meer tijd om met de achterban in gesprek te kunnen en experts te kunnen betrekken van groot belang is voor ons.

Dit is een vraag aan de PS fracties.

Graag horen we van de andere partijen wat zij hiervan vinden. Dit is een vraag aan de PS fracties.